בבית המשפט המחוזי בירושלים **עמ"נ 50645-11-26**
בשבתו כבית משפט לענינים מינהליים

בעניין:

1. **הליכוד - תנועה לאומית ליברלית**

ע"י ב"כ עוה"ד אילן בומבך ואח'

ממשרד עוה"ד אילן בומבך ושות'
מרח' ויצמן 2 (מגדל אמות השקעות, קומה 14)
תל-אביב-יפו 6423902
מס' טל': 03-6932090 ; מס' פקס': 03-6932091
כתובת דוא"ל: Ilan@bombachlaw.co.il **המערערת**

- נ ג ד -

1. **יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26, המשנה לנשיא בית המשפט העליון, כב' השופט נעם סולברג**

2. **ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26**

באמצעות ב"כ עו"ד יפעת סימינובסקי

כתובת דוא"ל: yifatsi@knesset.gov.il

3. **שר הפנים, גדעון סער**

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
מרח' מחל 7, שכונת מעלות דפנה, ירושלים

4. **סיעת ביחד בראשות נפתלי בנט**

באמצעות ב"כ עו"ד נדב ויסמן

ממשרד מיתר עורכי דין
מרח' אריאל שרון 1, גבעתיים
מס' טל': 03-6103135 ; מס' פקס': 03-6103639
כתובת דוא"ל: nadavw@meitar.com

5. **סיעת הציונות דתית בראשות בצלאל סמוטריץ' וזהות בראשות משה פייגלין**

באמצעות ב"כ עו"ד אלי שמואליאן

6. **סיעת ישראל ביתנו בראשות אביגדור ליברמן**

באמצעות ב"כ עו"ד איתן הברמן

ממשרד שרקון, בן עמי, אשר ושות'
מרח' בר כוכבא 23, בני ברק
מס' טל': 03-5662808

כתובת דוא"ל: Eitan.h@cbalaw.co.il

7. סיעת הדמוקרטים בראשות יאיר גולן

באמצעות ב"כ עו"ד עמרי שגב

ממשרד ירקוני שגב אלדר ושות'
מרח' שד' שאול המלך 8, תל אביב-יפו
מס' טל': 074-7759600

כתובת דוא"ל: office@yselaw.co.il

8. סיעת עוצמה יהודית בראשות איתמר בן גביר

באמצעות ב"כ עו"ד זאב וולף
מס' טל': 054-8112044; מס' פקס': 077-5558505;
כתובת דוא"ל: zeevwolf.law@gmail.com

9. סיעת התאחדות הספרדים שומרי תורה, תנועתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

באמצעות ב"כ עו"ד ישראל באך
כתובת דוא"ל: lawbach1@gmail.com

10. סיעת יהדות התורה והשבת אגודת ישראל - דגל התורה

באמצעות ב"כ עו"ד משה מורגנשטרן
כתובת דוא"ל: gmail.com@6167073

11. סיעת ישר! עם איזנקוט לראשות הממשלה מאחדים את ישראל

באמצעות ב"כ עו"ד אורי הברמן

ממשרד שרקון, בן עמי, אשר ושות'
מרח' בר כוכבא 23, בני ברק
מס' טל': 03-5662808;
כתובת דוא"ל: Uri.h@cbalaw.co.il

12. סיעת רע"ם - הרשימה הערבית המאוחדת

13. סיעת הרשימה המשותפת

באמצעות עו"ד רגיד סוילם

14. סיעת המילואימניקים והכלכלית בראשות יועז הנדל וירון זליכה

מרח' האלה 214, נס הרים
מס' טל': 052-4736932;
כתובת דוא"ל: info@themiluimnikim.co.il

15. **סיעת עמך ישראל בראשות עופר וינטר**

מרח' אליהו חכים 9, ירושלים
מס' טל': 02-5810036
כתובת דוא"ל: office@amchaisrael.co.il

16. **הרשות להגנת הפרטיות**

באמצעות ב"כ עו"ד גלעד סממה
מרח' שד' וולפסון 2, קריית הממשלה, ירושלים
מס' טל': 073-3928522; מס' פקס': 073-3928529;
כתובת דוא"ל: PPA@justice.gov.il

17. **משטרת ישראל**

כתובת דוא"ל: lishkatmafcal@police.gov.il

18. **היועצת המשפטית לממשלה, גב' גלי בהרב-מיארה**

מרח' שד' וולפסון 2, קריית הממשלה, ירושלים
מס' טל': 0733925511; מס' פקס': 02-6467001;
כתובת דוא"ל: lishkat-yoetz@justice.gov.il

19. **שירות הביטחון הכללי**

מרח' קפלן 3, הקריה, ירושלים
מס' פקס': 02-5605000
כתובת דוא"ל: pmo.heb@it.pmo.gov.il

המשיבים

ערעור בחירות בהתאם לסעיף 86(ב) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969

בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן את הסעדים הבאים:

(1) **לבטל את תוצאות הבחירות ב-120 קלפיות, כמפורט בסעיפים 71 ו- 100 להלן,** ולצוות על עריכתן בשנית, בקלפיות אלה, במועד שיקבע;

ולחלופין -

(2) **לבטל את תוצאות הבחירות ב-95 קלפיות, כמפורט בסעיף 71 להלן,** ולצוות על עריכתן בשנית בקלפיות אלה, במועד שיקבע;

כמו כן, בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן כל סעד, אחר או נוסף, שראוי לתיתו, בנסיבות העניין.

ככל שהמשיבים יתנגדו לסעדים המבוקשים, בית המשפט הנכבד יתבקש לחייבם בהוצאות משפט ובשכ"ט עו"ד.

<u>פירוט הסמכות המקומית</u>: לפי סעיף 86(ב) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969;

<u>הסמכות העניינית</u>: לפי סעיף 5(4) לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, תש"ס-2000;

<u>פירוט סכום האגרה</u>: 1,654 ₪, לפי פרט 21 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007;

<u>מועד מתן ה"החלטה" (פרסום תוצאות הבחירות)</u>: 4.11.26 (י"פ **15100**);

<u>מועד אחרון להגשת הערעור המנהלי</u>: 25.11.26 (בהתאם להחלטות כב' השופטת אורית בן דור ליבל מימים 17.11.26 ו- 24.11.26).

<u>הצדדים להליך</u>

1. המערערת היא המפלגה שרשימתה זכתה למספר הקולות הרב ביותר בבחירות לכנסת ה-26, וסיעתה היא הסיעה הגדולה ביותר בכנסת ה-26.
2. המשיב 1 הוא יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26, הגוף הממונה על ניהול הבחירות בישראל וקביעת תוצאותיהן.
3. המשיב 2 הוא שר הפנים, השר הממונה על ביצוע חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: "**חוק הבחירות**").
4. המשיבים 14-3 הם באי כוח הסיעות שקיבלו יותר מ 1% מקולות המצביעים, לפי התוצאות הרשמיות של הבחירות לכנסת ה-26, שהתקיימו ביום 27.10.26.

- העתק פרסום תוצאות הבחירות ברשומות מצ"ב **<u>כנספח 1.</u>**

<u>תמצית נימוקי הערעור</u>:

5. ערעור זה מבוסס על צבר משמעותי של פגמים וליקויים חמורים שנפלו בהליך הבחירות לכנסת ה-26, אשר היקפם, חומרתם והצטברותם מצדיקים את הושטת הסעד המבוקש.
6. כפי שהמערערת תראה להלן, במהלך יום הבחירות אירעו הפרות דין חמורות בקלפיות רבות שהוצבו בעשרות יישובים במגזר הערבי. הפרות אלה פגעו פגיעה קשה בעקרונות היסוד עליהם מושתת הליך הבחירות בישראל, ובראשם עקרונות השוויון והחשאיות המעוגנים בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת. השלכותיהן של הפרות בהיקף כה חריג וקיצוני אינן תחומות לקלפיות בהן תועדו, אלא יש בהן כדי להשפיע על תוצאות הבחירות לכנסת בכללותן. כך הוא המצב אפילו ללא ההנחה הסבירה (מבחינה עובדתית ונורמטיבית גם יחד) כי **ההיקף החריג של ההפרות שזוהו אינו אלא קצה הקרחון של ההפרות שאירעו בפועל**. אכן, די בהיקף ההפרות שזוהו כדי לבסס את ההכרה כי במערכת הבחירות האחרונה אירעה פגיעה אנושה בתנאי התחרות השוויונית בין הרשימות המתמודדות, בחופש הבחירה של הבוחרים, בזכותם של מתמודדים בבחירות להיבחר, ובתקינותו של הליך הבחירות. תוצאות הבחירות אינן יכולות לעמוד.

7. ביסוד הערעור מונחת תשתית ראייתית מקיפה, שעיקרה תצהירים רבים על אודות אירועים שהתרחשו בעשרות רבות של קלפיות במגזר הערבי, רישומי הערות בפרוטוקולים של ועדות קלפי, נתוני הצבעה מרשימות בוחרים בקלפיות, וניתוחים סטטיסטיים. הערעור מבוסס על תצהירים (להבדיל מדיווחים ביום הבחירות) בשל כלל הראיה הטובה ביותר, ובשים לב לעובדה כי הרשויות השונות החוקרות את התלונות שהתקבלו אצל המערערת ביום הבחירות, לא השלימו את מלאכתן עד למועד הגשת הערעור, ואף לא מסרו למערערת ממצאי ומסקנות ביניים בעניינן.

- העתק הדיווחים ביום הבחירות, אשר הוגשו כתלונות לרשויות השונות, מצ"ב **כנספח 2.**

8. התצהירים מפרטים אירועים ב- **95 קלפיות** ביישובים ערביים ומוכיחים כי בוצע איסוף, רישום, תיעוד והעברת מידע בדבר השתתפות בוחרים בהצבעה, בין באמצעות יישומונים ובין באמצעים אחרים, לצורכי **המרצת בוחרים** שטרם מימשו את זכותם להצביע. המערערת תטען כי לא זו בלבד שפעולות אלה עמדו בניגוד לדין לרבות פסיקותיו המחייבות של בית המשפט העליון, אלא שהן העניקו יתרון בלתי הוגן לרשימות שפעלו בניגוד לאיסורים החלים על כלל הרשימות המתמודדות בבחירות, ובכך הביאו לפגיעה חמורה בעקרון השוויון בין הרשימות המתמודדות.

9. יצוין כי כבר בעיצומו של יום הבחירות, על יסוד דיווחים שהתקבלו אצל המערערת בזמן אמת, אשר הצביעו על שורה ארוכה של הפרות חמורות של הוראות הדין, ובכללן איסוף שיטתי של נתונים בדבר השתתפות בוחרים בהצבעה מתוך הקלפיות, באמצעות רישום ידני, טלפונים ניידים, יישומונים ואמצעים נוספים, הגישה המערערת עתירה דחופה לכב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, המשנה לנשיא, כב' השופט נועם סולברג (תב"כ 296/26), במסגרתה הוצגה תשתית ראייתית מפורטת בדבר טענות להפרות בקלפיות שונות. בעקבות הגשת העתירה, וכבר באותו היום, בעיצומו של יום הבחירות, ניתן על ידי כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית צו ארעי, האוסר על נציגי המשיבות בקלפיות לדווח להן על מספרי המצביעים בקלפי.

- העתק העתירה, לרבות התצהיר התומך בה, וכן החלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, מצ"ב **כנספח 3.**

10. התצהירים שביסוד הערעור נתמכים **בחוות דעת מומחה מטעם פרופסור אברהם דיסקין**, המצביעה על כך ש**שיעור ההצבעה במגזר הערבי היה חריג ביותר** (בין השאר - הגידול בשיעור ההצבעה במגזר הערבי **היה פי יותר מ 4.5 מהגידול בשיעור ההצבעה במגזר היהודי!**), וכי תוצאות הצבעות ודפוסיהן, בעשרות קלפיות ביישובים ערביים, מעוררות **חשד כבד לפעילות המרצה אסורה מצד המשיבות 11 ו-12, שהניבה להן לפחות שלושה מנדטים.**

11. זאת ועוד. ביסוד הערעור הונחו תצהירים המפרטים אירועים ב- **53 קלפיות** ביישובים ערבים ומוכיחים פגיעה קשה, באופנים שונים, **בחשאיות ההצבעה** - החל מחלוקת פתקי הצבעה, המשך בכניסה בלתי מורשית מאחורי פרגוד ההצבעה במהלכה, צילום פתקי הצבעה או חשיפתם לעין כל, והתערבות פסולה אחרת בהליך ההצבעה. הפרות אלה פגעו בזכותם של בוחרים לממש את בחירתם באופן חופשי וחשאי, ללא פיקוח, לחץ או השפעה בלתי הוגנת.

12. את חומרת הליקויים והשפעתם יש להעריך על יסוד הצטברות הליקויים והשלכותיהם על הליך הבחירות ותוצאותיהן. המערערת תטען בהקשר זה כי הדעת נותנת כי **המקרים שנחשפו מהווים קצה הקרחון של תופעה רחבה יותר, אשר היקפה המלא אינו ניתן לזיהוי באמצעות מניין ההפרות שתועדו**

בלבד. מטבען, הפרות הנוגעות לאיסוף מידע, להמרצת בוחרים ולהפרת חשאיות ההצבעה אינן בהכרח מאפשרות זיהוי לאחר מעשה של כל בוחר ובוחר שהושפע מהן, או כימות מדויק של מספר הקולות שהושגו בעקבותיהן.

13. להיקפם של הליקויים המתוארים בערעור זה נודעת משמעות ממשית גם ביחס לתוצאות הבחירות ולחלוקת המנדטים. לפי בדיקה שערכה המערערת, ואושרה על ידי פרופ' דיסקין, די בגריעת 6,679 קולות כדי להביא לאובדן מנדט למשיבה 12, משמונה לשבעה מנדטים, ולהעברת מנדט למשיבה 9, משישה לשבעה מנדטים. משמעות הדבר היא הגדלת כוחו של גוש המפלגות התומכות בהקמת ממשלה בראשות המערערת מ-53 ל-54 מנדטים, כך שדי יהיה בהצטרפות סיעה אחת בעלת שבעה מנדטים להשגת רוב של 61 חברי כנסת. **שינוי של מנדט אחד בלבד עשוי להיות בעל השלכה מכרעת על האפשרות להקים ממשלה ועל מאזן הכוחות בכנסת.** נתון זה ממחיש את ההשפעה האפשרית של הליקויים על תוצאות הבחירות, בפרט כאשר התשתית הראייתית המוצגת בערעור מצביעה על תופעה רחבת היקף, אשר המקרים שתועדו מהווים רק חלק ממנה.

14. במקביל לליקויים החמורים ולתשתית הראייתית הנרחבת שעליהם מבוסס ערעור זה, **מרחפת מעל תוצאות הבחירות עננה כבדה נוספת, שטרם הוסרה.** חשדות חמורים להשפעה פסולה על הליך הבחירות, לרבות באמצעות מימון זר מצד גורמי חוץ, מצויים עדיין בחקירת משטרת ישראל ושירות הביטחון הכללי, בהתאם להוראתו המפורשת של כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מיום 28.10.2026. החשדות עודם נבחנים אף על ידי הרשות להגנת הפרטיות וועדת הבחירות המרכזית. חרף חומרת החשדות והשלכותיהם האפשריות על טוהר הבחירות ועל אמינות תוצאותיהן, ממצאי חקירות אלה טרם הועמדו לרשות המערערת. הממצאים והמסקנות של אותן חקירות עשויים להשלים, לחזק ולבסס את התשתית הראייתית הקיימת ביחס לליקויים החמורים המפורטים בערעור זה, לשפוך אור על היקפם, חומרתם והשפעתם על תוצאות הבחירות, וכן לחשוף מעשים פסולים, ליקויים והשפעות בלתי חוקיות נוספות שטרם התגלו. בנסיבות אלה, המערערת שומרת במפורש על מלוא זכויותיה וטענותיה בקשר לממצאי החקירות שטרם נמסרו לה, ובכלל זאת על זכותה לעתור לתיקון ולהשלמת ערעור זה, להוספת ראיות וטענות ולהתאמת הסעדים המבוקשים.

א. <u>הדין – סמכות ושיקול דעת - בתמצית</u>

15. בית המשפט הנכבד הוסמך בחוק הבחירות לדון בליקוי נטען בתוצאות הבחירות לכנסת שעשוי היה להשפיע על תוצאות הבחירות. על פי סעיף 86 לחוק הבחירות, בחינת חוקיות תוצאות הבחירות וערעור עליהן, תתבצע בטענה שהבחירות בכללן או בקלפי מסוימת לא התנהלו כחוק, שחלוקת הקולות לא הייתה נכונה, שהמנדטים לא חולקו כחוק, או שקולות שניתנו בעד רשימת מועמדים מסוימת הושגו שלא כחוק.

16. ככל שבית המשפט הנכבד ימצא כי יש בערעור הבחירות ליקוי שעשוי היה להשפיע על תוצאות הבחירות, הוא רשאי להפעיל את סמכותו לפי סעיף 86(ד) לחוק הבחירות, בין השאר, כדי לקבוע מחדש את חלוקת הקולות בין רשימות המועמדים, ולהכריז לפי זה על תוצאות הבחירות. המקרה שלפנינו הוא בדיוק מסוג המקרים שלשמם הוענקה לבית המשפט הנכבד אותה סמכות; היקפם החריג של הליקויים החמורים המתוארים בערעור זה, אופיים השיטתי, הפגיעה המצטברת בעקרונות היסוד של שיטת הבחירות והשלכותיהם בפועל (ולא רק בכוח) של הליקויים על תוצאותיהן מחייבים את מתן הסעד המבוקש בערעור.

17. בפסיקה נקבע, כי במסגרת ערעור בחירות מכוח סעיף 86 לחוק הבחירות יש לבחון את התקיימותם של שני תנאים מצטברים. **הראשון, הוכחת קיומו של ליקוי בהליך הבחירות; השני, הוכחה כי היה בליקוי**

כדי להשפיע על תוצאות הבחירות [(עמ"נ (מינהליים י-ם) 3136-05-19 **עמית הלוי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה 21 חנן מלצר** (נבו 18.4.2021) (**"עניין הלוי"**); וכן פסיקת בית המשפט העליון בבר"מ 213/14 **מאיר בלעיש נ' היועץ המשפטי לממשלה** (נבו, 11.2.2014) ובערכאה קמא עמ"נ (ירושלים) 52997-11-13 **אלי כהן נ' משרד הפנים** (26.12.2013)), שם נדונו ליקויי הבחירות לראשות עיריית בית שמש ולמועצת העיר, בהתאם לסעיף 73(ב)(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה–1965 (להלן: **"פרשת בית שמש"**)].

18. בע"א 69170-11-25 **בן שלוש נ' שגב** (פורסם בנבו, ניתן ביום 4.2.26) (להלן: **"עניין בן שלוש"**) קבע כב' השופט גרוסקופף כי את המונח "ליקוי בהליך הבחירות" יש לפרש באופן רחב, כך שיכלול כל סטייה מסדרי הדין במובנם הרחב, אלה הקבועים בחוקי הבחירות בתקנות הבחירות ובכל נורמת דין רלוונטית אחרת. זאת, כאשר הפרת הדין הינה ליקוי היורד לשורשו של עניין, להבדיל מפגם טכני גרידא (עניין בן שלוש, פסקה 3). וכלשונו:

> **"את המונח 'ליקוי בהליך הבחירות' יש לפרש באופן רחב, כך שיכלול כל 'סטייה מסדרי הבחירות במובנם הרחב - אלה הקבועים בחוקי הבחירות, בתקנות הבחירות ובכל נורמת-דין רלוונטית אחרת" (ע"א 4071/16 בכר נ' יריב, פסקה 15 [נבו] (20.2.2017) להלן: עניין בכר (בקשה לדיון נוסף שהוגשה על פסק הדין נדחתה בדנ"א 2125/17))... מצד שני, הובהר כי לא כל סטייה מסדרי הבחירות תיחשב כמצדיקה את ביטולן."**

19. וכפי שקבע כב' השופט ברלינר בעמ"נ 2385-12-13 **חביש ואח' נ' מנהל הבחירות לירכא אח'** (12.12.2013) (**"עניין חביש"**) בפסקה 6 לפסק הדין, רצונו של הבוחר ביום הבחירות הוא **רצון הבוחר כפי שהוסדר במסגרות ובסדרים שנקבעו בחוק הבחירות ומכוחו**:

> **"את הוראות חוק הבחירות יש לקיים בהקפדה יתרה, על מנת לשמור על טוהר הבחירות, וחשאיותן, כדי שתוצאתן תשקף, אכן, את רצון הבוחר, הזכאי להחליט למי מבין המועמדים ייתן את קולו, באופן חופשי, על פי מצפונו. רצונו של הבוחר אינו "רצונו המופשט .. אלא ... <u>רצונו כפי שהוא בא לידי ביטוי במסגרות ובסדרים שנקבעו בחוק הבחירות</u> ... [על פי] הסדריו של המחוקק, הבאים להבטיח גם טוהר, הגינות ויעילות בסדרי הבחירות" ר' ב"ש 67/84, חדד נ' פז, פ"ד ל"ט(1) 667 (1985) וכן ר' בר"מ 2610/09 עמרם אפרים נ' ועדת הבחירות למועצה מקומית אזורית גלבוע, מיום 18.5.09) ... ההסדרים שקבע המחוקק נוגעים להיבטים השונים של הבחירות והם מתייחסים הן לתקופה שלפני יום הבחירות, והן לתקופה שלאחריו."**

20. הליקויים עליהם נסוב ערעור זה, כפי שצוינו לעיל בקצרה, מקיימים במובהק את אמות המידה שנקבעו **בעניין בן שלוש**. האיסור על איסוף והעברת מידע בדבר מימוש זכות ההצבעה לצורכי המרצת בוחרים, החובה לשמור על חשאיות ההצבעה הם חלק מן ההסדרים המחייבים שנועדו להבטיח את טוהר הבחירות, את השוויון בין הרשימות המתמודדות ואת חופש הבחירה של הבוחר. הפרתם, כפי שנטען בערעור זה, מהווה סטייה מסדרי הבחירות ומנורמות משפטיות החלות על הליך הבחירות וההצבעה במסגרתו. חומרתם המהותית של הליקויים נעוצה בפגיעתם הישירה בעקרונות השוויון, החשאיות וחופש הבחירה, שהם תנאי יסוד לקיומו של הליך בחירות תקין.

ב. <u>הליקוי הנובע מהפרת האיסור על העברת מידע מן הקלפי לצרכי המרצה והפגיעה בשוויון</u>

ב.1. <u>האיסור על העברת מידע מן הקלפי</u>

21. הפעילות הבלתי חוקית אותה מוכיחה המערערת בערעור בחירות זה, נוגדת במישרין ובאופן חד משמעי את האיסורים הברורים שנקבעו אך לאחרונה בפסקי דינו של בית המשפט העליון, אשר אסרו על משקיפים וחברי ועדות קלפי להעביר נתונים בדבר הצבעה מחדר הקלפי אל המפלגות, אשר כולן עוסקות ביום הבחירות בהמרצת תומכיהם.

22. פסקי דין אלה הגיעו על רקע פרקטיקה מוכרת שנהגה בעבר, במסגרתה משקיפים וחברי ועדות קלפי מטעם מפלגות דיווחו להן מהקלפי, בזמן אמת, בין באמצעים ידניים בין באמצעות יישומונים או פתרונות טכנולוגיים אחרים, נתונים על אודות מימוש זכותם של אזרחים שהצביעו בקלפי.

23. בהחלטתו בה"ש 17-26 **עו"ד שחר בן מאיר נ' סיעת הליכוד** (4.8.2026) קבע יו"ר ועדת הבחירות המרכזית (כב' השופט סולברג) כי חל איסור על חברי ועדות הקלפי והמשקיפים להעביר למטות המפלגות מידע על נוכחותו של אדם בקלפי, על עצם הצבעתו ועל נסיבותיה, לרבות מקום ושעת ההצבעה. בהחלטתו מיום 16.8.2026 באותו הליך, בבקשה לעיון חוזר באותה החלטה, שב וקבע כב' השופט סולברג כי הפעילות האמורה היא בלתי חוקית והבהיר כי העובדה שנהגה משך שנים אינה מכשירה את המשך קיומה.

24. המערערת עתרה לבית המשפט העליון כנגד אותן החלטות. בפסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ 60697-08-26 **הליכוד – תנועה לאומית ליברלית נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26** (17.9.2026) (להלן: "**בג"ץ אלקטור הראשון**") שב ותיקף בית המשפט העליון את עיקר החלטותיו של כב' השופט סולברג, וקבע כי **פעילות חברי ועדות הקלפי והמשקיפים באיסוף מידע בדבר מימוש זכות ההצבעה של בוחרים, והעברתו במהלך יום הבחירות למפלגות היא בלתי חוקית**. כב' השופטים י' וילנר, שטיין וכבוב קבעו, כי הפרקטיקה הקודמת גורמת פגיעה קשה בליבת הזכות לפרטיות של הבוחרים, וכי הפעולה חורגת מתפקידם של חברי ועדת הקלפי המהווים "רשות מנהלית" לעניין תפקידם, ולפיכך כפופים לעיקרון חוקיות המנהל. בהתאם, בסעיף 73 לפסק דינה של כב' השופטת וילנר, נקבע כדלקמן:

> "**אשוב ואבהיר כי בהעדר הסמכה מפורשת לכך בדין, נציגי המפלגות בקלפי אינם רשאים להעביר למפלגתם מידע אודות מימוש זכות ההצבעה של אדם.**"

25. בהקשר זה, נקבע כי נציגי הסיעות בוועדות הקלפי והמשקיפים מטעם הסיעות אינם שליחים פרטיים של המפלגות שמינו אותם, אלא ממלאים תפקיד ציבורי שנועד להבטיח את תקינות הליך הבחירות ואת טוהרן. משכך, בהיעדר הסמכה מפורשת בדין (שלדידו של בית המשפט העליון אינה קיימת), הם אינם רשאים להעביר למפלגות מידע על מימוש זכות ההצבעה של אדם, אף אם המידע נועד להמרצת בוחרים. בית המשפט אף דחה את האפשרות כי הפעילות האמורה תותר לפחות במערכת הבחירות לכנסת ה-26, בשל הסתמכות המפלגות על קיומה.

26. בכך לא תמו סבבי ההתדיינות המשפטית בסוגיה. לאחר מתן פסק הדין בבג"ץ אלקטור הראשון, ועל רקע ההנחיות שניתנו לעובדי הקלפיות בעקבותיו, פנתה המערערת ביום 13.10.2026, לממלא מקום מנכ"ל ועדת הבחירות, עוה"ד דין ליבנה, בבקשה להבהיר את גבולות האיסור שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון. המערערת ביקשה כי תפורסם הנחיה אחידה וברורה לכלל בעלי התפקידים בקלפיות, שתבהיר אם ניתן לבצע ספירה כמותית ואנונימית של מספר המצביעים בקלפי, באמצעות מונה דיגיטלי בטלפון נייד, בכפוף למגבלות שיבטיחו את שמירת פרטיות הבוחרים ואת תקינות הליך ההצבעה.

- העתק מכתב המערערת מיום 13.10.2026 **<u>מצ"ב כנספח 4.</u>**

27. ביום 14.10.2026 השיב עו"ד ליבנה לפניית המערערת, לאחר שבחן את הסוגיה בשיתוף הייעוץ המשפטי של ועדת הבחירות המרכזית. במכתבו שב והבהיר כי בהתאם להחלטותיו של כב' השופט סולברג ולפסק הדין בבג"צ אלקטור הראשון, חל **איסור על חברי ועדות הקלפי להעביר למפלגות או לכל גורם אחר, בכל אמצעי שהוא, מידע על נוכחותו של אדם בקלפי, על עצם הצבעתו ועל נסיבותיה**. לצד זאת, קיבל עו"ד ליבנה את עמדת העותרת לפיה אין מניעה לבצע ספירה כמותית בלבד של מספר המצביעים בקלפי, ולהעביר נתונים אלה גם באמצעים דיגיטליים, ובלבד שלא ייכללו בהם פרטים אישיים או נתונים המאפשרים לזהות בוחרים (להלן: "**החלטת ההבהרה**").

- העתק מענה מ"מ מנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית **<u>מצ"ב כנספח 5.</u>**

28. בעקבות החלטת ההבהרה הוגשה עתירה נוספת לבית המשפט העליון, היא בג"ץ 45499-10-26 **משמר הדמוקרטיה הישראלית נ' מ"מ מנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית** (להלן: "**בג"ץ אלקטור השני**"). ביום 22.10.2026 קיבל בית המשפט העליון, ברוב דעות, את העתירה, וביטל את החלטת ההבהרה. בפסק הדין נקבע כי **האיסור על העברת מידע מחדרי הקלפי למטות המפלגות אינו מוגבל למידע אישי או מזהה בלבד, וכי גם העברת נתונים כמותיים ואנונימיים בדבר מספר המצביעים בקלפי, במהלך יום הבחירות ולצורך פעילות מפלגתית, אינה מותרת בהיעדר הסמכה בדין**. כך ניתן צו מוחלט הקובע:

> "**שחברי ועדות קלפי ומשקיפים מטעם סיעות ורשימות מועמדים לא יהיו רשאים לְמַנוֹת במהלך יום הבחירות, באמצעים דיגיטליים, את מספר הבוחרים שהצביעו בפועל בקלפי מסוימת, ולהעביר מידע זה בזמן אמת למפלגה או לרשימה**"

בהחלטה משלימה מיום 25.10.2026 הבהיר בית המשפט העליון "**שהאיסור חל על כל דרך שהיא להעברת מידע זה**".

29. ביום 16.11.2026 פורסמו נימוקי פסק הדין, שם הובהר כי האיסור נטוע, בין השאר, במטרת העברת המידע – לשם המרצת הבוחרים. נקבע כי פעילות של המרצת הבוחרים, אף שאינה פסולה אלא מקובלת וחוקית, אינה מצויה בתחומי פעילות משקיפים וחברי ועדת הקלפי בהתאם לתפקידם. כדברי כב' השופטת רונן, בפסקה 26 לפסק דינה:

> "**העברת המידע מחבר ועדת הקלפי למפלגה ביחס למספר הבוחרים שמימשו בכל עת את זכות הבחירה שלהם והגיעו להצביע, נועד כדי לסייע למפלגה לקדם את עניינה ולזכות במרב הקולות האפשרי בבחירות. זאת, גם ללא מסירת נתונים קונקרטיים לגבי מצביע כזה או אחר. ואולם – כפי שהובהר לעיל, חבר ועדת קלפי, משעה שהוא משמש ככזה, אינו עוד 'חבר מפלגה' אלא הוא פועל כרשות מנהלית. ככזה, הוא כפוף במסגרת ביצוע תפקידו למערכת דיני המנהל הציבורי (כפי שנקבע מפורשות כאמור בפסק הדין בעניין סיעת הליכוד). משאלה הם פני הדברים, נראה שלא יכול להיות ספק שחבר ועדת הקלפי אינו רשאי, במסגרת ביצוע תפקידו, להעביר מידע למפלגה כדי לסייע לה במהלך יום הבחירות. כפי שכל מי שפועל במסגרת הרשות המנהלית אינו רשאי לפעול עבור מפלגה מסוימת במהלך ביצוע תפקידו כך גם חבר ועדת קלפי.**
>
> **העברת המידע האמור למפלגה אינה מהווה חלק מתפקידו של חבר הוועדה, אשר לא מונה במטרה לסייע למפלגתו אלא במטרה לסייע לתקינות הליך הבחירות כולו ועל מנת לשמור על טוהרו. לכן הפעולה המבוקשת – החורגת מגדרי התפקיד – <u>היא אסורה</u>.**"

ובפסק דינו של כב' השופט כבוב:

"אילו חברי היה משתכנע כי מטרת העברת המידע, במהלך יום הבחירות, היא אך ורק פוליטית - דהיינו, אך ורק במטרה לאפשר למפלגות לתמרץ את בוחריהן-שלהן לצאת ולהצביע - אף הוא היה מסכים כי לא קיימת סמכות להעביר את המידע. שהרי, במקרה כזה, לא היה ניתן לומר כי העברת המידע נעשתה בסמכות, במובן זה שהיא נועדה לממש את התכלית שלשמה הוצבו אותם נשים ואנשים בקלפי, ולפיכך לא קיימת להם סמכות 'ישירה', 'נלווית' או 'דואלית' להעברת המידע."

ופסק הדין נחתם כך:

"סוף דבר: חבר ועדת קלפי אמנם נכנס לקלפי כנציג מפלגה; אך משנכנס – הוא פועל מכוח הדין, לתכלית שהדין קבע, ובגבולות שהדין התווה. הדין לא הסמיכו למסור למפלגתו מידע מתוך הקלפי, שמי או מספרי, לצורך מטרה פוליטית החורגת מהמטרות שלשמן הוצב הוא בקלפי. בהיעדר הסמכה – הפעולה אסורה..."

30. כלומר, בהתאם לפסיקתו החדשה של בית המשפט העליון, שניתנה בסמוך לבחירות לכנסת, חל **איסור מוחלט** על העברת **מידע אודות מימוש זכות ההצבעה של אדם** או על העברת **מידע אודות מספר הבוחרים שהצביעו בפועל בקלפי מסוימת** (ובכלל לקדם פעילות מפלגתית) על ידי נציגי המפלגות בחדר הקלפי, וזאת בין באמצעי דיגיטלי ובין בכל דרך אחרת להעברת מידע כאמור.

31. ואמנם, המרצה היא פעילות מותרת, אולם בית המשפט העליון הגביל את האמצעים שמותר לנקוט במסגרתה. כמו כן, אין פסול בשאיפה לקיומה של המרצה ממוקדת, כלומר כזו המכוונת לאיתור והנעת תומכים שטרם הגיעו לקלפי, במקום פנייה לכלל התומכים, לרבות אלה שכבר הצביעו. מידע על הצבעת בוחרים המגיע למפלגות מחברי ועדת קלפי ומשקיפים בקלפיות, במהלך יום הבחירות, הוא חיוני לקיומה של המרצה ממוקדת כאמור. אולם פסיקת בית המשפט העליון אסרה על מפלגות להמריץ בוחרים על יסוד שימוש במידע כאמור.

32. המרצה שיסודה בהפרת האיסור על קבלת מידע מחברי ועדת קלפי ומשקיפים בקלפיות (להלן: "**המרצה אסורה**") יוצרת יתרון בלתי הוגן לרשימות הממריצות בהפרה, בהשוואה לרשימות המקפידות על כיבוד האיסור. המערערת הקפידה על אותו איסור, ומנתונים המונחים ביסוד ערעור זה ברור כי המשיבות 12 ו-13 (להלן: "**המשיבות**") הפרו אותו. בכך גרמו לפגיעה בעיקרון השוויון הקבוע בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת, והביאו לשינוי דרמטי בתוצאות הבחירות ולעיוות חלוקת המנדטים בין המפלגות שרשימותיהן התמודדו בבחירות. אולם אפילו לא עלה בידה של פגיעה קשה זו באותו עיקרון יסוד להביא לשינוי בתוצאות כאמור, ברי כי אותה פגיעה היא ליקוי בחירות אשר עלול היה להביא לשינוי כאמור, ודי בכך כדי להצדיק את מתן הסעדים המבוקשים בערעור.

ב.2. <u>הפגיעה החמורה בעיקרון השוויון בין המועמדים</u>

33. ברור שמשעה שניתנו פסקי הדין האמורים, נקבעו האיסורים ע"י בית המשפט העליון, הם חלים **כלפי כולי עלמא**, ובאופן שוויוני כלפי כל הרשימות המתמודדות בבחירות לכנסת.

34. האמור חל ביתר שאת ואף מקבל משנה תוקף בנסיבות עניינה של המערערת, ביחס לשימוש ביישומונים שונים במערכת "אלקטור" להעברת מידע מהקלפי. זאת, שעה שעמדות המערערת נדחו בבית המשפט העליון, וכאשר היא עצמה הסתמכה על פעולות כאלה שהותרו בעבר, פעלה בתקופת הבחירות לצורך מימושן – אך נאלצה לבסוף להפסיק את פעילות ההמרצה באמצעות נציגיה בקלפיות ולזנוח את השימוש ביישומונים בקלפיות נוכח הכרעות וצווי בית המשפט העליון.

35. עקרון השוויון בבחירות מעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, הקובע כי הכנסת תיבחר, בין היתר, **בבחירות שוות**. עוד בבג"ץ 98/69 **ברגמן נ' שר האוצר**, פ"ד כג(1) 693, 699-698 (1969), קבע בית המשפט העליון כי עקרון השוויון מקיף הן את משקלם השווה של קולות הבוחרים והן את **שוויון הסיכויים של רשימות המועמדים** בהתמודדות על אמון הציבור. בבג"ץ 3166/14 **גוטמן נ' היועץ המשפטי לממשלה** (12.3.2015), פסקאות 21 - 23 לחוות דעתו של הנשיא (בדימ') א' גרוניס, הובהר כי שוויון הסיכויים מחייב שמירה על "כללי המשחק" של התחרות האלקטורלית, ובחינת השאלה אם הכללים שנקבעו מקנים לרשימה מסוימת יתרון בלתי הוגן על פני מתחרותיה.

36. עיקרון זה מקבל ביטוי ישיר בעניין **משמר הדמוקרטיה**, הנוגע לאיסור על העברת מידע מן הקלפי למטות מפלגתיים, שם הבהירה כב' השופטת רונן כי פסק הדין האופרטיבי שניתן ביום 22.10.2026 נועד להבטיח ש"כללי המשחק" יהיו "**ברורים ואחידים ביחס לכלל המשתתפים בבחירות**" (פסקה 42 לפסק דינה, בנימוקים מיום 16.11.2026). לדאבוננו, וכפי שמראה המערערת בערעור זה, לא כך קרה.

37. בהתאם לכך, האיסורים שהוטלו על חברי ועדות קלפי והמשקיפים חלים **באופן שווה על בעלי התפקידים מטעם כלל הסיעות ורשימות המועמדים**, יהא שיוכם המפלגתי אשר יהא. מקום שבו רשימה אחת מקיימת את האיסור, ואילו רשימה אחרת מפיקה יתרון אלקטורלי מהפרתו, נוצר פער תחרותי פסול שפוגע בשוויון הסיכויים המוגן בחוק-היסוד ובתקינות הליך הבחירות.

38. המערערת הציגה תצהירים רבים בדבר איסוף ותיעוד שיטתיים של מידע על השתתפות בוחרים בהצבעה מתוך הקלפיות, בניגוד להוראות שנועדו להבטיח את תקינות ההליך. **היקפה הנרחב של התופעה בא לידי ביטוי בתצהירים המתייחסים ל-95 קלפיות שונות, שבהן תועדו הפרות מסוג זה. משמעות הדבר היא כי ההפרות הנטענות אינן מתמצות באירוע בודד או בקלפי מסוימת, אלא משתרעות על פני עשרות רבות של קלפיות, שבהן חזרו ונשנו דפוסי פעולה דומים של מעקב אחר השתתפות בוחרים בהצבעה.** בעוד שנציגי המערערת נמנעו משימוש במערכת בהתאם להנחיות המחייבות, התצהירים שהוגשו מתארים שימוש נרחב באמצעים אלה בקלפיות אחרות. בכך נפגע השוויון בין הרשימות ונוצר יתרון פסול למי שעשו שימוש באמצעים שנאסרו על כלל המשתתפים בהליך הבחירות. לכך מצטרפת הפגיעה בפרטיות הבוחרים ובחופש הבחירה, הנובעת מאיסוף מידע שיטתי מתוך הקלפיות ומהאפשרות להשתמש בו לצורך מעקב והשפעה על השתתפותם בהצבעה.

39. המסכת הראייתית המונחת ביסוד הערעור מצביעה על קיום מערך שיטתי שהפעילו המשיבות לאיסוף מידע בדבר מימוש זכות ההצבעה של מצביעים רבים, ב-95 קלפיות שונות, ב-41 יישובים ערביים שונים, באמצעות חברי ועדות קלפי ומשקיפים, והעברתו אליהן במהלך יום הבחירות (להלן: "**מערך ההמרצה האסורה**"). תשתית עובדתית זו מציירת תמונה חמורה של פגיעה קשה בעקרון השוויון של שיטת הבחירות, היורדת לשורש תקינות הליך הבחירות, וכפי שנראה להלן היא השפיעה על תוצאות הבחירות.

40. מערך ההמרצה האסורה אפשר למשיבות לגבש, בזמן אמת ולאורך יום הבחירות כולו, תמונת מצב עדכנית על בעלי זכות הבחירה שמימשו את זכותם להצביע, ובדרך זו לאתר ביעילות את בעלי זכות הבחירה שטרם עשו כן, כדי למקד את משאביהן בהם. בכך ניתן למשיבות יתרון משמעותי במרוץ בין הרשימות להעלאת שיעורי ההצבעה של ציבור תומכיהם. יתרון זה נבע באופן ישיר מהחירות שנטלו לעצמן **המשיבות שלא לקיים את פסיקות בית המשפט העליון הנוגעות לעניין. זהו יתרון בלתי הוגן שהושג באמצעות עשיית דין עצמי, בניגוד לדין הכללי החל על כל הרשימות שהתמודדו בבחירות לכנסת ה-26.** יתרון זה פגע בעקרון השוויון, וגרם (ולמצער עלולה הייתה להביא) לשינוי דרמטי בתוצאות הבחירות ולעיוות חלוקת המנדטים בין המפלגות שרשימותיהן התמודדו בבחירות.

41. לאחר שתי החלטות של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית ושני סבבים נפרדים של התדיינות בפני בית המשפט העליון, נקבע כי חברי ועדות הקלפי והמשקיפים אינם רשאים לנצל את נוכחותם בחדרי הקלפי

ואת המידע המגיע לידיהם מכוח תפקידם הציבורי לצורך העברת מידע מתוך הקלפי על נוכחות או הצבעה, לרבות מידע כמותי, לצורך פעילות מפלגתית במהלך יום הבחירות, בין שמדובר במידע אישי ומזהה על בוחרים מסוימים ובין שמדובר בנתונים מספריים ואנונימיים שנועדו לשרת את פעילותן הפוליטית של המפלגות. למותר לציין כי האיסור האמור חל על **כלל** הרשימות המתמודדות בבחירות, ללא יוצא מן הכלל, והוא נקבע לאחר בחינה משפטית חוזרת ומעמיקה של הסוגיה, אשר במסגרתה נדחו גם ניסיונות להכשיר את המשך הפרקטיקה באופן זמני או במתכונת מצומצמת יותר.

42. ודוק, פסיקותיו של בית המשפט העליון התוו את גבולות המותר והאסור באיסוף ובהעברת מידע מחדרי הקלפי אל מטות המפלגות. אלא שבעוד שהעותרת כיבדה את הכרעתו של בית המשפט העליון, ופעלה בהתאם לפסיקותיו, המשיבות פעלו בניגוד לאותם איסורים ממש. התוצאה היא פגיעה קשה בשוויון בפני החוק ובשוויון הסיכויים בין הרשימות המתמודדות בבחירות, העולה כדי פגיעה בעקרון השוויון המעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת.

43. סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת קובע כדלקמן: "**הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת; אין לשנות סעיף זה, אלא ברוב של חברי הכנסת.**"

44. הלכה מושרשת היא כי עקרון השוויון בבחירות, המעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, אינו מתמצה בהבטחת זכותו של כל אזרח להצביע ולהעניק קול אחד לרשימה שבה הוא תומך. עיקרון זה טומן בחובו גם דרישה מהותית להבטחת שוויון הסיכויים בין הרשימות השונות המתמודדות בבחירות לכנסת. שוויון זה נועד להבטיח כי התחרות על אמון הציבור תתקיים בתנאים הוגנים, בהתאם למסגרת נורמטיבית מחייבת, מבלי שרשימה אחת תזכה ליתרון בלתי הוגן על פני מתחרותיה.

45. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט א' ברק בבג"ץ 246/81 **אגודת דרך ארץ נ' רשות השידור**, פ"ד לה(4) 001 (1981) (להלן: "**אגודת דרך ארץ**"), אשר עמד על משמעותו הרחבה של עקרון השוויון בבחירות:

> "**עקרון השוויון, הקבוע בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, אין משמעותו רק 'קול אחד לכל אחד', אלא משמעותו גם 'בשוויון הסיכויים של רשימות המועמדים השונות המתחרות בבחירות לכנסת' (דברי הנשיא לנדוי בבג"צ 98/69, בע"מ 698; להלן - פרשת ברגמן). שוויון זה אין משמעותו רק שוויון בין הרשימות הגדולות בינן לבין עצמן או שוויון בין הרשימות הקטנות בינן לבין עצמן או שוויון בין הרשימות, המיוצגות בכנסת היוצאת, בינן לבין עצמן. שוויון הסיכויים משמעותו שוויון ההזדמנות והסיכויים בין כל הרשימות כולן, המתחרות בבחירות, בינן לבין עצמן. על-כן יש להשיג שוויון הסיכויים בין רשימה גדולה לבין רשימה קטנה; בין רשימה, המיוצגת בכנסת היוצאת, לבין רשימה, שאינה מיוצגת בכנסת היוצאת.**" (עמ' 12 לפסק הדין).

46. בדומה, עמד כב' השופט א' גולדברג בבג"ץ 7111/95 **מרכז השלטון המקומי נ' הכנסת**, פ"ד נ(3) 485 (1996), על תכליתו של סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת ועל מעמדו של עקרון שוויון הסיכויים:

> "**כאן אנו מגיעים לשאלה אם סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת עומד לעותרים. סעיף זה קובע כי: 'הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת; אין לשנות סעיף זה, אלא ברוב של חברי הכנסת'. אין עניינו של סעיף זה בזכותו של הפרט להיבחר. לזכות זו יועד סעיף 6 שבחוק-יסוד: הכנסת. סעיף 4 לחוק היסוד האמור בא ליצור, בין היתר, שוויון סיכויים לרשימות המועמדים השונות המתחרות לכנסת, בהתחשב בשיטת הבחירות שלנו, שהיא רשימתית ולא אישית (להוציא בחירת ראש הממשלה) (בג"צ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר ואח' (להלן - פרשת ברגמן[7]), בעמ' 698). משמעותו של שוויון סיכויים הוא 'שוויון ההזדמנות והסיכויים בין כל הרשימות כולן, המתחרות בבחירות, בינן לבין עצמן' (בג"צ 246/81, 260 אגודת דרך ארץ ואח' נ' רשות השידור ואח' (להלן - פרשת 'דרך ארץ'[8] '), בעמ' 11; ההדגשה שלי - א' ג'). ועוד נאמר שם, בעמ' 19, כי: '...לעקרון השוויון שתי פנים: ביטויו האחד של השוויון עניינו בזכות לבחור, ויסוד זה איננו אלא תרגומו התמציתי**

של הכלל, לפיו 'קול אחד לכל אחד'. מצד שני, מתייחס יסוד השוויון גם לזכות להיבחר, וביטויו המוחשי בזכות לשוויון הסיכויים של רשימות המועמדים השונות, המתחרות ביניהן בבחירות לכנסת." (פס' 12 לפסק הדין).

47. הנה כי כן, שוויון בבחירות הוא ערובה לקיומה של תחרות פוליטית הוגנת. יתרה מזאת, בפסיקתו של בית המשפט העליון נקבע שאין די בכך שלכל רשימה יש אפשרות להתמודד בבחירות, אלא יש להבטיח כי ההתמודדות עצמה תיעשה על בסיס כללי משחק משותפים, החלים על כלל הרשימות באופן שוויוני, ושאינם מאפשרים למי מהן להשיג יתרון בלתי הוגן באמצעות חריגה מן המסגרת הנורמטיבית המחייבת.

48. לעניין זה יפים דבריו של הנשיא מ' שמגר בבג"ץ 141/82 **ח"כ אמנון רובינשטיין נ' יושב-ראש הכנסת**, פ"ד לז(3) 141 (1983) (להלן: "**עניין רובינשטיין**"), בקובעו כדלקמן:

> "**מערכת הדינים, הקובעת את סדרי הבחירה ואת הסדרי הלוואי של בחירות דמוקרטיות (תעמולה, מימון וכד'), מושתתת גם מבחינת תחולתה על עקרון השוויון: גם אם יש הבדלים בין סיעות שונות מבחינת היקף זכויותיהן, הרי <u>השוויון בתחולה מתבטא, בין היתר, בכך, שמשנקבעו הכללים, הם חלים על כל המתחרים בבחירות במידה זהה. האמור כאן חל, כמובן, לא רק על ההסדרים הפוזיטיביים אלא גם על האיסורים והסייגים. מבחינת שוויון הסיכויים פירושו של דבר הוא, כי כל מי שמתחרה על קולו של הבוחר חייב לפעול בתוך דל"ת אמות של כללי המותר והאסור, שהותוו בדינים הרלוואנטיים</u>.**" (פס' 4 לפסק דינו).

49. דברים אלה הם בעלי חשיבות מכרעת לענייננו. בהתאם להלכה הפסוקה שהובאה לעיל, שוויון הסיכויים בין הרשימות **<u>מחייב תחולה שוויונית של האיסורים והסייגים החלים עליהן</u>**. הווה אומר - **השוויון בבחירות מחייב כי כלל הרשימות יתמודדו במסגרת אותם כללים, וכי אף אחת מהן לא תוכל להקנות לעצמה יתרון על פני מתחרותיה באמצעות הפרתם.** זהו תנאי יסוד לקיומו של הליך בחירות שוויוני והוגן.

50. עיקרון זה שב והודגש בפסיקתה של כב' הנשיאה א' חיות בבג"ץ 5744/16 **עו"ד שחר בן מאיר נ' הכנסת** (27.5.2018):

> "**<u>כללי המשחק" המסדירים את מערכת הבחירות יחולו על המתמודדים במידה זהה וכי "כל מי שמתחרה על קולו של הבוחר חייב לפעול בתוך דל"ת אמות של כללי המותר והאסור" (עניין רובינשטיין, בעמוד 162), כך שלא יוקצו משאבים או תוטלנה מגבלות, מראש או בדיעבד, באופן שיקנה יתרון בלתי הוגן לאחת מן הרשימות המתמודדות</u>.**" (עמ' 14 לפסק דינה של הש' חיות).

51. הנה כי כן, פסיקתו העקבית של בית המשפט העליון מלמדת כי עקרון השוויון המעוגן בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת מחייב הקפדה על כללי המשחק המסדירים את הליך הבחירות, ובכלל זאת על המגבלות והאיסורים החלים על המתמודדים. תכליתם של כללים אלה היא גם להסדיר את התנהלותן של הרשימות **<u>אבל חשוב מכך - להבטיח כי אף אחת מהן לא תזכה ליתרון בלתי הוגן על פני האחרות.</u>**

52. כפי שעולה מן הראיות שהובאו במסגרת ערעור זה, בעוד שהמערערת פעלה על פי הוראות הדין ונמנעה מביצוע הפעולות שנאסרו בפסיקתו של בית המשפט העליון, נציגי המשיבות המשיכו לעשות שימוש בפרקטיקה האסורה. בכך נוצרה מציאות פסולה, שבה חלק מן הרשימות התמודדו בבחירות כשהן

כפופות למגבלות שנקבעו בדין, ואילו רשימות אחרות נהנו בפועל מיתרונות שהושגו תוך הפרת אותן מגבלות.

53. לא ניתן להגזים בחשיבות היתרון הבלתי הוגן שניתן למשיבות כאשר קיבלו בזמן אמת נתונים בדבר השתתפותם של בוחרים ביום הבחירות. מידע זה איפשר להן להבחין בין בוחרים שכבר מימשו את זכותם לבין בוחרים שטרם עשו כן, לזהות את מוקדי ההצבעה שבהם שיעור ההשתתפות בקרב בוחריה הפוטנציאליים נמוך ובכך למקד את מאמצי ההמרצה דווקא באותם בוחרים שטרם הגיעו לקלפי. זהו יתרון משמעותי ובלתי הוגן בעליל, שיש בכוחו להשפיע על היקף ההצבעות של הרשימות.

54. בהקשר זה ראוי להפנות גם לבג"ץ 2060/91 **כהן נ' יו"ר הכנסת**, פ"ד מו(4) 319 (1992) (להלן: "**עניין כהן**"), שבו נדונה החלטתה של ועדת הכספים של הכנסת להגדיל את "יחידת המימון" לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973. באותו עניין נקבע כי הגדלת יחידת המימון נועדה לכסות את הגירעון שצברה סיעת הליכוד במערכת הבחירות הקודמת, וכי בכך נפגע שוויון הסיכויים בין הרשימות המתמודדות בבחירות. הטעם לכך היה כי ההחלטה שינתה למפרע את כללי המשחק ופגעה בציפיותיהן הלגיטימיות של הרשימות האחרות, אשר כלכלו את צעדיהן בהתאם לכללים שהיו בתוקף. בעוד שסיעה אחת נהנתה מן האפשרות להוציא כספים מעבר למימון שהועמד לרשותה, מתוך ציפייה כי תוכל לכסות את הגירעון בדיעבד, רשימות אחרות פעלו בהתאם למגבלות התקציביות ונמנעו מהוצאות כאמור. בכך נוצרה פגיעה בשוויון הסיכויים שהצדיקה את ביטול החלטת וועדת הכספים.

55. הרציונל העומד בבסיס קביעה זו חל, בשינויים המחויבים, אף בענייננו, ואף ביתר שאת. אם שינוי בדיעבד של כללי המימון, אשר פגע בציפיותיהן הלגיטימיות של הרשימות המתמודדות, הוכר כפגיעה בשוויון הסיכויים בבחירות, קל וחומר שיש לראות בחומרה מצב שבו רשימות מסוימות נוטלות לעצמן, בניגוד לפסק דין של בית המשפט העליון, את החירות לפעול מחוץ לגדרי הדין ולהפיק מכך יתרון אלקטורלי משמעותי. בשני המקרים נפגעת ההנחה היסודית שעליה מושתתת התחרות הדמוקרטית - כי כל הרשימות פועלות במסגרת כללי משחק ידועים, שווים ומחייבים, וכי אין ביכולתה של אחת מהן להיטיב את מצבה על חשבון מתחרותיה באמצעות חריגה מאותם כללים.

56. אלא שבענייננו הפגיעה חריפה במיוחד. המשיבות עשו דין לעצמן, התעלמו מן האיסורים שנקבעו בפסיקתו של בית המשפט העליון ופעלו בניגוד להם במהלך יום הבחירות. בכך הופר שוויון הסיכויים שבין הרשימות, ונפגעו ציפיותיה הלגיטימיות של המערערת כי מערכת הבחירות תתנהל בהתאם למסגרת הנורמטיבית שנקבעה וכי כלל המתמודדים יכבדו אותה.

57. על מנת לבחון את עוצמת הפגיעה בעקרון השוויון בנסיבות העניין, ראוי להידרש לאמות המידה שנקבעו בפסק דינו של כב' השופט זמיר בבג"ץ 3434/96 **ד"ר מנחם הופנונג נ' יושב-ראש הכנסת, פרופ' שבח וייס ואח'**, פ"ד נ(3) (1996):

> **"השאלה הקשה היא, מתי מופר עקרון השוויון במובן המהותי? תשובתו של הנשיא לנדוי (שם, בעמ' 8), היא ש'לשווא נתור אחרי נוסחה מדויקת, שתוכל להדריכנו בנושא זה'. והשופט ברק הוסיף באותה רוח ואמר (שם, בעמ' 15) כך: 'בסופו של דבר, אין מנוס מפנייה לשכל הישר, לניסיון החיים ולחוש המומחיות של המשפטן'. וכאן אנו עומדים כיום. הנה כי כן, הפסיקה בשאלת השוויון בהקשר של הבחירות לכנסת, לא הוסיפה הרבה למשמעות השוויון מאז עניין ברגמן [2] ועד היום. שאלת המפתח היא, עדיין, אם נפגע השוויון בסיכויים שבין רשימות המועמדים. על שאלה זאת יש להשיב - אם לפי השכל הישר ואם לפי חוש המומחיות - על יסוד הנסיבות המיוחדות של כל עניין, תוך התייחסות לערכים שיש להם חשיבות בהקשר זה: מהות הדמוקרטיה, שעליה לתת הזדמנות נאותה לדעות ולאינטרסים שונים להגיע לכלל ייצוג והשפעה, באופן הוגן, ללא ניצול של עמדות כוח על-ידי גופים חזקים וללא קיפוח של קבוצות חלשות. בסופו של חשבון, השוויון בהקשר זה, כמו בהקשרים אחרים, מבטא את הצדק**

בהתחשב במציאות. ראו בג"צ 7111/95, 8195 מרכז השלטון המקומי ואח' נ' הכנסת [4], השופט חשין, פיסקאות 6-4 לפסק הדין." (פס' 7 לפסק הדין).

58. יישום אמות מידה אלה על נסיבות המקרה דנן מוביל למסקנה כי הפגיעה בשוויון הסיכויים היא קשה וחמורה. השכל הישר, ניסיון החיים וההיגיון העומד בבסיס דיני הבחירות לא מאפשרים להשלים עם מצב שבו רשימות המתמודדות באותה מערכת בחירות פועלות, תחת שתי מערכות כללים שונות: האחת היא מערכת הכללים שנקבעה, בפסיקתו של בית המשפט העליון בבג"ץ אלקטור, אשר המערערת פעלה לפיה, והשנייה היא מערכת כללים שהרשימות המפרות יצרו לעצמן, תוך שהקנו לעצמן יתרון בלתי הוגן על פני שאר הרשימות באמצעות הפרת הדין.
59. קבלת מציאות שבה רשימות מפרות את כללי הבחירות, מפיקות מהפרתן יתרון בלתי הוגן, ובה בעת רשימות המצייתות לדין נושאות במחיר הציות לו, משמעה יצירת תמריץ פסול להפרת הדין. שהרי אם רשימה המתמודדת בבחירות תיווכח כי ניתן להפיק יתרון מהפרת האיסורים שנקבעו בפסיקתו של בית המשפט העליון, מבלי שתהיה לכך כל נפקות, עלול להיפגע התמריץ הבסיסי ביותר לכבד את כללי המשחק הדמוקרטיים. בכך טמון נזק שלא מתמצה בפגיעה בעותרת בלבד, אלא משתרע על מערכת הבחירות כולה ועל אמון הציבור בשלטון החוק.
60. שוויון בפני החוק הוא עקרון יסוד במשטר הדמוקרטי ונדבך מרכזי בעקרון שלטון החוק. עקרון זה מחייב כי הוראות הדין, ובכלל זאת האיסורים והמגבלות שנקבעו בו, יחולו על הכול במידה שווה, ללא הבחנה פסולה בין מי שכפופים לאותה מסגרת נורמטיבית. בבסיס הדברים עומדת התפיסה שלפיה סמכויות האכיפה שהופקדו בידי רשויות המדינה מכוח ריבונות האזרחים חייבות להיות מופעלות באופן הוגן ושוויוני, ללא הפליה או הבחנה פסולה בין מי שכפופים לאותן הוראות דין. עיקרון זה מחייב כי אכיפת הדין תיעשה על פי אמות מידה אחידות ועניניות, באופן המבטיח כי הכול יהיו שווים בפני החוק (בג"ץ 41953-07-26 **ישראל חופשית נ' הכנסת** (3.9.2026) (פס' 62 לפסק דינו של כב' משנה הנשיא סולברג).
61. לעניין זה ראוי להביא מדבריו של כב' הנשיא א' ברק בבג"ץ 428/86 **יצחק ברזילי נ' ממשלת ישראל**, פ"ד מ(3) 505, 622 (1986):

> "**לשלטון החוק יש, בנוסף למשמעות הפורמאלית, גם משמעות מהותית: זהו שלטונו של החוק הראוי, שיש בו איזון בין צורכי הכלל והפרט. משמעותו של זה, בראש ובראשונה, שוויון. זהו שוויון בהפעלת החוק ובשימוש בו. אין שלטון החוק קיים, אם מפלים בין שווים.**"

62. וכן הנשיא שמגר בע"ב 2/84 **משה ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת האחת-עשרה**, לט(2) 225 (1985):

> "**ביטויו העיקרי של שלטון החוק הוא בכך שהוא אינו שלטונם של אנשים - לפי החלטותיהם, שיקוליהם ומאווייהם הבלתי מוגבלים - אלא בכך שהוא נשען על הוראותיהן של נורמות יציבות, השוות לכול ואשר מחייבות את הכול במידה זהה. העיצוב של הגדרת הזכות ואף הכללתה בחוק אינם סוף הפסוק מבחינת יצירתה של ההגנה היעילה, כי קיומה של הזכות אינו מובא בכך למיצוי. ההגשמה של הזכויות, הלכה למעשה, מתבטאת בכיבודן על-ידי הפעלתן הלכה למעשה, באופן שווה וללא הפליה פסולה. ערכו וכוחו של חוק המעניק זכויות הם בכך, שהזכויות הקבועות בו אינן רק בגדר רעיון מופשט, נאה ברוחו ובמגמתו אלא בכך שהאות הכתובה בו היא בגדר המוחשי והמצוי, שהוא מופעל לפי אמות מידה של שוויון בין שווים, שאין סוטים ממנו בעטיים של טעמים פסולים...**".

63. ומן הכלל אל הפרט - פסיקותיו של בית המשפט העליון בעניין האלקטור התוו נורמה משפטית ברורה ומחייבת, החלה על כלל הרשימות המתמודדות בבחירות ועל כלל נציגיהן בוועדות הקלפי, ללא יוצא מן הכלל. עקרון השוויון בפני החוק מחייב כי נורמה זו תחול על כלל הרשימות באופן שווה, וכי לא תתאפשר הבחנה פסולה בין רשימות הכפופות לאותן הוראות דין. ואולם, בעניינו, בעוד שהמערערת ויתר הרשימות המתמודדות בבחירות פעלו בהתאם לאיסורים שנקבעו בפסיקותיו של בית המשפט העליון, המשיבות עשו דין לעצמן, התעלמו מהאיסור והקנו לעצמן יתרון בלתי הוגן באמצעות הפרתו. בכך יצרו מציאות פסולה, שבה הן נהנות ממעמד של מי שהוראות הדין אינן מחייבות אותן, בעוד שהרשימות האחרות, השוות להן בפני החוק, נושאות במחיר הציות לאותן הוראות ממש. במציאות שבה רשימות מסוימות מפיקות יתרון בלתי הוגן מהפרת הוראות הדין, בעוד שיתר הרשימות מקפידות על קיומן ונושאות במחיר הציות להן, נפגע השוויון המהותי העומד ביסוד הליך הבחירות. פגיעה כה יסודית בתנאי התחרות בין הרשימות משליכה על תקינות הבחירות בכללותן, ומצדיקה את הושטת הסעד המבוקש בערעור.

64. בפסיקתו הענפה של בית המשפט העליון, אשר עסקה בפגיעה בעקרון השוויון בבחירות המעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, נדונו חוקים, דברי חקיקה או החלטות של גופים פרלמנטרים. מקום שבו מצא בית המשפט העליון כי הפגיעה בעקרון השוויון אינה עומדת בדרישות הדין הוא הורה על בטלות ההסדר הפוגע או מנע את יישומו, כמפורט להלן.

65. לדוגמא, בבג"ץ 98/69 **ברגמן נ' שר האוצר**, פ"ד כג(1) 693 (1969), נדון הסדר חקיקתי שהעניק מימון בחירות לרשימות המיוצגות בכנסת היוצאת, תוך שלילתו מרשימות חדשות. בית המשפט העליון קבע כי ההסדר פוגע פגיעה ממשית בעקרון שוויון הסיכויים והורה לשר האוצר להימנע מהוצאת כספים לפי הוראות המימון הפוגעות בשוויון, אלא אם ייחקקו מחדש ברוב הדרוש או יתוקן החוק באופן שיסיר את אי השוויון.

66. וכן **עניין רובינשטיין**, בו נדון תיקון לחוק מימון מפלגות אשר שינה למפרע את כללי מימון הבחירות. בית המשפט קבע כי שינוי כללי המשחק בדיעבד פוגע בשוויון הסיכויים ובציפיותיהן הלגיטימיות של הרשימות כי הכללים יחולו על כלל המתמודדים במידה שווה. משלא התקבל התיקון ברוב הדרוש, נשלל תוקפה של ההוראה שהחילה את ההקלות למפרע.

67. בדומה, **באגודת דרך ארץ** נדון תיקון לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 אשר הפחית את זמני השידור הבסיסיים שהוקצו לרשימות המתמודדות בבחירות, ובמקביל הגדיל את מכסות השידור של הרשימות המיוצגות בכנסת. בית המשפט העליון קבע כי התיקון פוגע בעקרון השוויון בבחירות, והורה שאין לפעול על פיו כל עוד לא יתקבל ברוב הדרוש לפי סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת.

68. כמו כן, בבג"ץ 142/89 ו-172/89 **תנועת לאו"ר - לב אחד ורוח חדשה נ' יושב-ראש הכנסת** פ"ד מד(3) 529 (1990), נדון תיקון לחוק מימון מפלגות, שנועד לאשרר הגדלה של יחידת המימון לאחר הבחירות. בית המשפט קבע, ברוב דעות, כי משמדובר בהסדר הפוגע בעקרון השוויון בבחירות, נדרש רוב של חברי הכנסת בכל שלבי החקיקה, לרבות בדיון המוקדם בהצעת החוק. משלא התקבל הרוב הדרוש באותו שלב, התקבלו העתירות והצו על תנאי נעשה מוחלט.

69. וכן **עניין כהן** המפורט לעיל, שביטל את החלטתה של ועדת הכספים של הכנסת להגדיל את יחידת המימון, באופן שאפשר כיסוי גירעונות שצברה סיעת הליכוד בבחירות הקודמות. בית המשפט העליון קבע כי אף שההחלטה נוסחה כהגדלת מימון הצופה פני עתיד, בפועל היא שינתה למפרע את כללי המשחק ופגעה בשוויון הסיכויים בין הרשימות.

70. יוטעם כי שבעוד שבמקרים המפורטים לעיל, נדונה פגיעה בעקרון השוויון בבחירות שמקורה בהסדרים חקיקתיים או בהחלטה של גוף פרלמנטרי, בענייננו מדובר בפגיעה שמקורה בפעולותיהם של חברי ועדות

הקלפי והמשקיפים, אשר כפי שנקבע בבג"ץ אלקטור, הם רשות מינהלית בעת מילוי תפקידם הציבורי. כפי שפורט לעיל, נציגי המשיבות בוועדות הקלפי הפרו באופן בוטה את הוראות הדין ואת פסיקתו המחייבת של בית המשפט העליון בבג"ץ אלקטור, אשר אסרה על העברת מידע בדבר מימוש זכות ההצבעה מחדרי הקלפי אל מטות המפלגות. **<u>הפרה בוטה זו הקנתה למשיבות יתרון אלקטורלי משמעותי ובלתי הוגן על פני יתר הרשימות המתמודדות בבחירות, ובהן המערערת, אשר כיבדו את הדין ופעלו בהתאם לכללים המחייבים. יתרון פסול זה מהווה פגיעה קשה ואנושה בעקרון שוויון הסיכויים בבחירות, המעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, פגיעה היורדת לשורשו של הליך הבחירות, חותרת תחת הגינותה של התחרות הדמוקרטית ופוגעת בליבת עקרונות היסוד שעליהם מושתת המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל.</u>**

71. בנסיבות אלה, יש להקיש מן ההלכה הפסוקה לענייננו, ולהושיט את הסעד המבוקש בערעור בשל הפרה בוטה של הדין, אשר הקנתה למשיבות יתרון בלתי הוגן על פני מתחרותיהן, ובכך פגעה פגיעה אנושה וחמורה בעקרון שוויון הסיכויים. בענייננו, הפגיעה חמורה במיוחד, שכן מקורה בפעולות בלתי חוקיות שביצעו בעלי תפקידים ציבוריים במהלך יום הבחירות עצמו, תוך הפרה של הדין. לא ניתן להשלים עם מצב שבו תוצאות הבחירות ייוותרו על כנן, חרף הפגיעה החמורה בעקרון השוויון בבחירות, באופן המעניק למעשה הכשר בדיעבד ליתרון הפסול שהושג באמצעות הפרה חמורה של הדין. לפיכך, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על ביטול תוצאות הבחירות ב 95 הקלפיות בהן בוצעו הפרות, כמפורט להלן:

1. אבו סנאן – קלפי מס' 2, 9 ;
2. אבו תלול – קלפי מס' 3 ;
3. אום אל בטין – קלפי מס' 1.3 ;
4. אום אל פאחם - קלפי מס' 20, 51 ;
5. אל עריאן - קלפי מס' 1 ;
6. באקה אל גרביה - קלפי מס' 6, 30 ;
7. בועיינה נוגידאת – קלפי מס' 3, 11 ;
8. בסמה – קלפי מס' 4, 8 ;
9. בענה – קלפי מס' 5 ;
10. ג'דיידה מכר - קלפי מס' 4, 6, 16, 17 ;
11. ג'סר א זרקא - קלפי מס' 12 ;
12. גת - קלפי מס' 4 ;
13. דבוריה – קלפי מס' 2 ;
14. זרזיר – קלפי מס' 1, 9 ;
15. טורעאן – קלפי מס' 1, 7, 9 ;
16. טייבה - קלפי מס' 20 ;
17. טירה – קלפי מס' 21 ;
18. טמרה - קלפיות מס' 1, 5, 18, 20, 28, 32, 39 ;
19. יפיע - קלפיות מס' 3, 4, 12 ;
20. כפר יאסיף - קלפי מס' 8 ;
21. כפר מנדא – קלפי מס' 16 ;
22. כפר קאסם – קלפי מס' 2 ;
23. כפר קרע - קלפי מס' 9, 12, 13 ;

24. כפר כנא – קלפי מס' 15 ;
25. לקיה – קלפי מס' 4, 9 ;
26. מג'ד אל כרום - קלפיות מס' 5, 16 ;
27. מסעודין אל עזאמה - קלפי מס' 12 ;
28. מעלה עירון - קלפי מס' 7 ;
29. משהד - קלפיות מס' 4, 5, 8 ;
30. מזרעה – קלפי מס' 5 ;
31. נצרת – 7.5, 16.6, 20, 29, 31, 35.3, 35.1, 37, 50, 59.2, 60, 67, 76, 79, 82, 86, 90 ;
32. סחנין - קלפיות מס' 3, 24, 31 ;
33. סעוה - קלפי מס' 1 ;
34. עין מאהל - קלפיות מס' 2, 4, 6, 7, 11, 13 ;
35. ערערה בנגב - קלפי מס' 16 ;
36. פסוטה - קלפי מס' 1 ;
37. רהט - קלפיות מס' 20 ;
38. ריינה - קלפיות מס' 5, 7, 11, 13, 15, 16, 17 ;
39. שעב – קלפי מס' 5 ;
40. שפרעם – קלפי מס' 24 ;
41. שייח דנון – קלפי מס' 1.

- העתק התצהירים וכן הערות בפרוטוקולים של ועדות קלפי **<u>מצ"ב כנספח 6.</u>**

ג. <u>הליקוי הנובע מהפרת חשאיות הבחירות</u>

72. ראיות המערערת מצביעות בבירור על אי סדרים חמורים הנוגדים את עיקרון חשאיות הבחירות הקבוע ומעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, הקובע, כי "**הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת**".

ג.1. <u>חשאיות ההצבעה כערובה להצבעה חופשית</u>

73. חשאיות ההצבעה היא מעקרונות היסוד החוקתיים שעליהם מושתתות הבחירות בישראל. סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת קובע כי "**הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות**". תכלית החשאיות היא למנוע הפעלת לחץ או השפעה בלתי הוגנת על הבוחר, ולהבטיח כי יוכל להצביע לפי רצונו החופשי ולפי צו מצפונו.
74. ההגנה שמעניקה החשאיות מתחילה עוד לפני כניסת הבוחר לתא ההצבעה ונמשכת לאחר שהטיל את המעטפה לתיבה. כוחה טמון בכך שמי שמבקש להכתיב לבוחר כיצד להצביע אינו יכול לוודא אם הבוחר נענה לדרישתו. אם ניתן לצפות בבחירה או להציג לאחר מכן ראיה לתוכנה, הדרישה להצביע בדרך מסוימת מקבלת אמצעי אכיפה. על הקשר שבין חשאיות ההצבעה לבין חירות הבוחר מפני לחצים לפני הבחירה ולאחריה, עמדה כב' השופטת ד' דורנר ברע"א 94-414 **חוסיין מרעי נ' ועדת הבחירות למועצה המקומית פרדיס**, פ"ד מח(4) 421 (פורסם בנבו, 21.7.1994) (להלן: "**עניין מרעי**").
75. הוראות הדין נותנות לעקרון החשאיות ביטוי מעשי בסדרי ההצבעה המחייבים. סעיף 75(א) לחוק הבחירות קובע כי בתא המסתיר את הבוחר מעיני זולתו יכניס הבוחר את פתק ההצבעה למעטפה שקיבל מוועדת הקלפי. את המעטפה יטיל לתיבת הקלפי לעיני הוועדה. כך מפקחת ועדת הקלפי על הטלת

המעטפה, בעוד שבחירת הפתק והכנסתו למעטפה נעשות בחשאי. תקנה 41(3) לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973 (להלן "**תקנות הבחירות**"), מחייבת להתקין את תא ההצבעה באמצעות פרגוד בפינת החדר, מול שולחנות חברי הוועדה והמשקיפים. התא חייב להסתיר את הבוחר מעיני הזולת באופן שיאפשר לו להכניס את הפתק למעטפה בחשאיות גמורה. תקנה 68 לתקנות הבחירות ממחישה עד כמה מקפיד הדין על בידוד הבוחר. היא מחייבת את ועדת הקלפי לבדוק לעיתים תכופות את סדר פתקי ההצבעה בתא, ומתירה לכל חבר ועדה ולכל משקיף לבדוק את מלאי הפתקים ואת סידורם, ובלבד שבשעת הבדיקה **אין בוחר בתא**. גם בדיקה הנדרשת לתקינות ההצבעה תיעשה רק לאחר שהתא התפנה מן הבוחר.

76. אך לאחרונה בית המשפט העליון עמד בהרכב מורחב על חשיבותה של המיוחדת של הגנה זו בבחירות הכלליות, שבהן כל אזרח זכאי לגבש את בחירתו ולממשה כשהוא משוחרר מלחצים. בית המשפט העליון נדרש לפרשנות המונח "חשאיות" המקובל בדיני הבחירות בישראל, תוך הקבלת הדינים החלים על בחירת מבקר המדינה לדיני הבחירות הכלליות לכנסת ולרשויות המקומיות. בג"ץ 12634-06-26 **יהודה רסלר נ' הכנסת** (פורסם בנבו, 2.7.2026) (להלן: "**עניין רסלר**").

77. בעניין רסלר קבע המשנה לנשיא סולברג, ביחס לבחירת מבקר המדינה, כי "**חשאיות ההצבעה אינה זכות שחבר הכנסת המצביע רשאי לוותר עליה. מדובר בדרישה שבה מחויבת לעמוד ההצבעה בכללותה**". הטעם לכך הוא שההחלטה לחשוף את ההצבעה משליכה גם על חופש הבחירה של יתר המצביעים. כאשר מקצת חברי הכנסת מציגים ראיה לבחירתם, עלול להיווצר לחץ על עמיתיהם להציג ראיה דומה. מי שעומד על חשאיות הצבעתו עלול להיחשד, דווקא משום שנמנע מתיעוד, כי הצביע בניגוד לעמדת סיעתו. כך עלולה חשיפה מרצון של הצבעות אחדות להפוך לאמצעי לחץ גם על מי שביקשו להצביע בחשאי.

78. בפס' 28 לפסק דינו בעניין רסלר עמד כב' המשנה לנשיא סולברג על משמעותה של הדרישה לחשאיות ההצבעה ועל התנאים שבהם הצבעה תיחשב חשאית. הוא הבהיר כי לצד חובתם של חברי הכנסת להימנע מהפרת החשאיות, נדרשים תנאים נוספים. בין היתר, יש להבטיח למצביע אפשרות פיזית להצביע בחשאי, למשל באמצעות פרגוד המסתיר אותו מעיני זולתו, וכן להבטיח שלא ניתן יהיה לקשור בדיעבד בין ההצבעה לבין המצביע. כך מתפרשת דרישת החשאיות הן ביחס לאופן שבו נערכת ההצבעה והן ביחס לאפשרות לזהות לאחר מעשה כיצד הצביע אדם מסוים.

79. בפסקה 40 לפסק דינו קבע המשנה לנשיא, כי **הפרת עקרון החשאיות עשויה להביא לפסלות בחירות**:

> "**תיעוד ההצבעה באמצעות סרטון וידאו, עולה כדי פגם מהותי בחשאיות ההצבעה, באופן העשוי, ככלל, להביא לפסילת הבחירות, ככל שישנה אפשרות (או 'אפשרות ממשית') כי הפגם עשוי היה להשפיע על תוצאות הבחירות. לצורך הכרעה בעתירות שלפנינו – די בכך.**";

לצדו, קבע כב' הנשיא עמית כי:

> "**חוק היסוד קובע שההצבעה תהיה חשאית – הפרשנות לפיה "הצבעה חשאית פירושה גם הצבעה לא חשאית" אינה עולה עם לשון חוק היסוד ותכליתו. החשאיות היא של תהליך ההצבעה, ומשמעה שאין להלום מצב שבו ניתן להוכיח כיצד הבוחר הצביע, ואידך זיל גמור**".

80. בפסק דינה, ניתחה כב' השופטת ברק-ארז את עקרון החשאיות, בין השאר בהיבט של הבחירות הכלליות לכנסת, וקבעה כי הגנה חזקה על עקרון החשאיות נדרשת לצורך הגנת רצונו האמיתי של הבוחר ושמירה

על האוטונומיה שלו בקלפי. בפסקה 10 לפסק דינה סיכמה את טיבו של האיסור ושל הפגם בהליך הכרוך בהפרתו:

> **"... תיעוד ההצבעה על-ידי הבוחר מהווה אפוא פגיעה ישירה בעיקרון שעניינו חשאיות ההצבעה, ופוגמת בטוהרו של הליך הבחירה."**

כב' השופטת ברק ארז עמדה על משמעותה של חובת החשאיות בלשון שאינה משתמעת לשני פנים. **"חשאיות היא חשאיות. לא למחצה ולא לשליש"**. הצבעה חשאית, לשיטתה, נעשית לעיני המצביע בלבד. משום כך, ההצבעה מאחורי הפרגוד היא עניין מהותי, ולא טקסי. הכנסת מצלמה אל מאחורי הפרגוד ותיעוד ההצבעה באמצעותה שקולים להסרתו, גם אם הפרגוד הפיזי נותר במקומו. קל וחומר כאשר ההצבעה נעשית בגלוי, מחוץ לפרגוד.

81. לעניין זה ראו גם את שנקבע בעניין **חביש** שבו קבע כב' השופט ברלינר בבית המשפט המחוזי בחיפה, כי הצבעה גלויה מהווה **פגם מהותי** בהליך הבחירות:

> **"ההצבעה הגלויה היא, אפוא, פגם מהותי בהליך הבחירות. אין להשלים עם פגם זה, אין להתיר את קיומו, יש למונעו. לא מדובר בפרטיות של הבוחר, מדובר כאן על טוהר הבחירות. הבוחר אינו זכאי "לוותר" על חשאיות זו בכל הקשור למהלך הבחירה ודרך ביצועה, שכן אין לאפשר לו לפגוע בטוהר הבחירות או לשבשן. לא מדובר כאן על "פרטיות" ההצבעה. מדובר על "חשאיות" הבחירה ועל טוהר הבחירות. הגוף האחראי על כך שטוהר הבחירות יישמר בחדר הקלפי, הוא וועדת הקלפי: "יושב ראש ועדת הקלפי יהיה אחראי להסדרת הכניסה של הבוחרים אל מקום הקלפי לשם הצבעה וכן לסדר במקום הקלפי." (סעיף 58 של החוק). עליה להקפיד על קיום הוראות חוק הבחירות. עליה להבהיר להדריך את הבוחר כי עליו לשלשל את הפתק אל תוך המעטפה בעודו נמצא בתא המוסתר. במקרים חריגים, צריכים לעמוד לרשותה "שוטרים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר" בשעות ההצבעה. כאשר מצביע משבש את הסדר על ידי ניסיון של הצבעה גלויה במפגיע, ומתעקש לא לחזור מיד אל התא המוסתר כדי לקיים את תהליך ההצבעה כדין, יש בלית ברירה ובמקרה חריג לסלקו מן הקלפי לאחר שנוטלים מידו חזרה את המעטפה שקיבל. יחד עם זה, תוך ראיית החשיבות של הזכות להצביע, יש לאפשר לו לחזור ולהמשיך כיאות בהליך ההצבעה לאחר שיובן כי הוא אינו מתכוון לחזור ולהפר את הסדר בחדר הקלפי. בחדר הקלפי צריכה לשרור אווירה שקטה ומכובדת חופשית מלחצים. אין לקיים בו ביום הבחירות תעמולת בחירות (ר' סעיף 74 וסעיף 76 של החוק), ואין להשמיע בו הצהרות על הבחירה ועל הנבחרים. הצבעה גלויה וצילומה או הפצתה ברבים ביום הבחירות נראית בעיני כתעמולת בחירות אסורה."**

82. ב**עניין רסלר**, דחתה כב' השופטת ברק ארז גם את הטענה לפיה תיעוד עצמי הוא ביטוי לרצונו של המצביע בלבד וקבעה כי מתן אפשרות לתעד את ההצבעה מרצון פותח פתח להפעלת לחץ על מצביעים אחרים ופוגע בחשאיות הצבעתם, בכוח או בפועל. **הקושי קיים כבר מעצם יצירתו של תיעוד שניתן לשמור ולהציג בהמשך כראיה לתוכן ההצבעה, גם אם טרם פורסם**. כפועל יוצא, כאשר חבר הכנסת חש מחויב לתעד את הצבעתו, לשימוש מידי או עתידי, **יש בכך כדי ללמד על הלחץ שהיה נתון בו בקשר לבחירתו**.

ג.2. <u>הפרת החשאיות בבחירות לכנסת ה-26</u>

83. בהינתן משמעותה של דרישת החשאיות, כפי שפירש אותה כב' המשנה לנשיא סולברג בעניין רסלר, יש להבטיח כי הבוחר יוכל להצביע כשהוא מוסתר מעיני זולתו וכי לאחר ההצבעה לא יהיה ניתן לקשור בין זהותו לבין הצבעתו. בקלפיות מושא הערעור התאפיינו הבחירות לכנסת ה-26 במגוון רחב של מעשים

שחתרו תחת ההגנות הללו. התצהירים שלפני בית המשפט מלמדים כיצד נפרצה ההגנה כבר בפתח הקלפי, בשעת בחירת הפתק ואף לאחר היציאה מתא ההצבעה.

84. **בתמצית, סדרנים חילקו פתקי הצבעה מחוץ לקלפי, מלווים ובעלי תפקידים נכנסו אל מאחורי הפרגוד בשעה שבוחרים הצביעו, ופתקי הצבעה צולמו בתא שנועד להסתירם מעיני הזולת. בקלפיות אלה הוצב פרגוד. פעם אחר פעם נשללה מן הבוחר ההגנה שלשמה הוצב.** להלן יפורטו המעשים והאופן שבו פגעו בחשאיות ההצבעה ובחופש הבחירה.

85. בתצהירים המצורפים לערעור זה, המתייחסים להפרות של חשאיות ההצבעה ב-53 קלפיות שונות, הפרוסות על פני 23 יישובים, מתוארים מקרים בהם מלווים ובעלי תפקידים נכנסו אל מאחורי הפרגוד בשעה שבוחרים הצביעו, בנסיבות שחרגו בבירור מהיתר הליווי שבסעיף 75(ב) לחוק הבחירות. אדם שעומד לצד הבוחר בשעה שהוא בוחר את הפתק או מכניסו למעטפה יכול לראות את פעולת ההצבעה ואף להתערב בה. די בכך שפעולת ההצבעה חשופה לעיניו של מי שאינו רשאי לשהות בתא כדי לפגוע בחשאיותה. ראו בעניין זה פסקאות 3 ו-4 להחלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית המשנה לנשיא סולברג בתר"מ 262/26 **שלמה בר־לנט, חבר ועדת הבחירות בית שמש נ' מנהל הבחירות בית שמש** (נבו 27.2.2024).

86. בעניין רסלר כב' עמדה השופטת ברק ארז על כך שעצם הכנסת הטלפון הנייד לתא ההצבעה יוצרת פוטנציאל ממשי להפרת החשאיות. הטלפון מאפשר לתעד את ההצבעה במקום שבו אין אפשרות לפקח על השימוש בו ולמנוע את התיעוד. מטעם זה סברה השופטת כי יש למנוע כליל את הכנסת הטלפונים לתא. עוד הבהירה כי הקושי טמון בעצם יצירתו של תיעוד שניתן לשמור ולהציג "ביום סגריר" כראיה לתוכן ההצבעה. כאשר חבר כנסת חש מחויב לתעד את הצבעתו, לשימוש מידי או עתידי, יש בכך כדי ללמד על הלחץ שהופעל עליו בקשר לבחירתו.

87. בענייננו, התצהירים מתארים שימוש בפועל בטלפונים לצילום פתקי הצבעה מאחורי הפרגוד. בכך קיבל הפוטנציאל שעליו עמדה כב' השופטת ברק ארז ביטוי ממשי. הטלפונים שימשו לתיעוד בתוך התא, במקום שנועד להסתיר את הבחירה מעיני הזולת. בקלפיות שבהן הצילום חזר על עצמו ובוחרים נוספים ראו אותו או שמעו עליו במהלך ההצבעה, הוא עשוי היה להיתפס כנוהג מקובל בקלפי. בוחר שנחשף לכך יכול היה להבין כי גם ממנו עשויים לצפות לתעד את הפתק שבחר ולהציגו בהמשך. כך יכולה עצם הידיעה על צילום פתקים לשנות את התנאים שבהם מצביעים יתר הבוחרים ולהעמיד גם את מי שלא צילמו את בחירתם תחת הלחץ שחובת החשאיות נועדה למנוע.

88. בהינתן תכליתה של דרישת החשאיות, ברי כי הפגיעה בהגנה על הבוחר יכולה להתחיל מחוץ לפרגוד, עוד בטרם נכנס לתא. כך גם חלוקת פתקי הצבעה על ידי סדרנים בקלפיות, עוד בטרם הכניסה לקלפי, גם היא פוגעת בעקרון החשאיות. הסדרן מוסר לבוחר פתק של רשימה מסוימת לעיני הנוכחים, והבוחר נכנס מיד להצביע כשהפתק בידו, המסירה יוצרת לעיני **הזולת זיקה ברורה בין הבוחר לבין הפתק שעמו נכנס. מי שראה את המסירה יכול לשער באיזה פתק עומד הבוחר להשתמש.** הבוחר יודע איזה פתק נמסר לו ומי ראה אותו נוטל אותו, ועשוי לחוש שמצופה ממנו להצביע באמצעותו. האפשרות להחליף את הפתק מאחורי הפרגוד עומדת לו. הלחץ להשתמש בפתק שנמסר לו יכול להיווצר כבר בפתח הקלפי.

89. בעניין **מרעי** עמד בית המשפט העליון על הפגיעה בחשאיות ההצבעה ובחופש הבחירה כאשר בוחר מצביע באמצעות פתק שהביא עמו, בנסיבות שבהן אין לפניו פתקים אחרים. באותו עניין התירו ועדות הקלפי, בהסכמת פקיד הבחירות, לבוחרים עם מוגבלות שהתקשו להיכנס לחדר הקלפי להצביע במכוניות שבהן הגיעו. לאחר שזיהו את הבוחר, מסרו לו שניים מחברי ועדת הקלפי מעטפת הצבעה והתרחקו מן המכונית. הבוחר הכניס למעטפה את הפתק שהביא עמו, וחברי הוועדה נטלו את המעטפה ושלשלו אותה לתיבת הקלפי. בית המשפט קבע כי הליך זה סתר את סדרי ההצבעה הקבועים בסעיף 61 לחוק הרשויות

המקומיות (בחירות), שלפיהם הבוחר בוחר לבדו, בתא המסתיר אותו מעיני הזולת, מבין פתקי ההצבעה של כלל המועמדים. כב' השופטת דורנר עמדה על כך שבנסיבות אלה נפגעה החשאיות וחופש הבחירה נשלל מעיקרו. הבוחרים נותרו כבולים לפתקים שהביאו עמם, שעה שאין לדעת אם הפתק שיקף את רצונם או שמא נמסר להם בידי אדם שלא העזו לסרב לו.

90. בענייננו, התיעוד של חלוקת פתקי ההצבעה בידי סדרנים מחוץ לקלפי ממחיש את הפגיעה בשני המישורים. **במישור החשאיות**, כאשר סדרן מוסר לבוחר בגלוי פתק של רשימה מסוימת, והבוחר נכנס מיד להצביע עם הפתק בידו, נוצר לעיני הסדרן והנוכחים קשר ממשי בין זהות הבוחר לבין הפתק שעמו נכנס לתא. יש בידיהם יסוד קונקרטי לשער כיצד הוא עומד להצביע, גם אם הפתק שהוכנס לבסוף למעטפה נותר חסוי. **במישור חופש הבחירה**, הבוחר יודע שאחרים ראו איזה פתק קיבל. מסירת הפתק בידי סדרן, לעיני הנוכחים וממש לפני ההצבעה, עשויה לגרום לבוחר לחוש מחויב להשתמש בו. זהו בדיוק הלחץ שחובת החשאיות נועדה למנוע.

ג.3. <u>הפגיעה בחשאיות חרגה מן הקול הבודד ומצדיקה את ביטול ההצבעה בקלפי כולה</u>

91. ספירת הקולות שהפגם בהם זוהה במישרין, תוך התעלמות מהשלכות הרוחב של הפגיעה בחשאיות, מציגה תמונה חלקית של הליקוי ושל השפעתו על תוצאות הבחירות. **מניין ההצבעות בהן תועדה הפרה מלמד בכמה מקרים זוהה הפגם במישרין. הוא אינו משקף בהכרח את היקף השפעתו על יתר הבוחרים באותה הקלפי.** עמד על כך המשנה לנשיא סולברג **בעניין רסלר**. לפגם בחשאיות ההצבעה השלכות רוחב אפשריות, ובכללן האפשרות שקיומו השפיע על מצביעים אחרים והפעיל עליהם לחץ. על רקע זה הבהיר כי לעיתים "**לא יהיה בספירת הקולות הפגומים** 'במובן הצר' **כדי למצות את היקף ההשפעה של הפגם על תוצאות ההצבעה**", וכי במקרים אלה "**נדרש יהיה לקבוע אותה בדרך של אומדנה**" (והשוו גם לפרשת **בית שמש**).

92. כב' המשנה לנשיא סולברג הסביר כיצד חשיפת הצבעתו של אדם אחד עלולה לפגוע בחופש ההצבעה של זולתו. כאשר מקצת חברי הכנסת מציגים ראיה לתוכן הצבעתם, נוצר לחץ בין אם ישיר ובין אם עקיף על חברי כנסת אחרים לוותר גם הם על חשאיותם. גם להימנעות מתיעוד ניתנת אז משמעות. חבר הכנסת העומד על חשאיות הצבעתו עלול להיחשד, דווקא משום שאינו מציג ראיה לבחירתו, כי הצביע בניגוד לעמדת סיעתו. כך מופעלים עליו בדיוק הלחצים שהחשאיות נועדה לשחררו מהם.

93. כב' השופטת רות רונן הוסיפה כי גם צילום שאינו צילום וידאו של חבר כנסת המתיימר לתעד את עצמו מצביע למועמד מסוים עלול לחזק אצל חברי הכנסת האחרים את התחושה שנדרש מהם "אימות" של הצבעתם, וכי מצופה מהם לספק הוכחה לכך שהצביעו כפי שנדרש מהם. ואף ההחלטה שלא לתעד את עצמם עשויה להיתפס כ"הודאה" בכך שבחרו את המועמד האחר. כב' השופטת דפנה ברק ארז עמדה אף היא על כך שההחלטה לאפשר תיעוד "וולונטרי" של ההצבעה אינה החלטה המשפיעה רק על הבוחר עצמו, אלא גם מכרסמת, בין באופן פוטנציאלי ובין באופן ממשי, בחשאיות ההצבעה של זולתו.

94. על יסוד ההנמקה בעניין רסלר, תטען המערערת כי גם למעשים המתוארים בתצהירים יש השלכות רוחב על יתר הבוחרים בקלפי. **עניין רסלר** ממחיש כיצד נוצר אצל מצביעים הרושם שניתן לצפות מהם לחשוף את בחירתם. שם נוצר הרושם בעקבות הכרזת יו"ר הכנסת שהתירה את התיעוד. בענייננו, המערערת מבקשת להסיק על השפעה דומה מן ההתנהלות בקלפיות עצמן. כניסת מלווה או בעל תפקיד אל מאחורי הפרגוד בשעת ההצבעה, צילום פתקים בתא וחלוקת פתקים בידי סדרנים בפתח הקלפי הם מעשים העשויים, בנסיבות שבהן נעשו או נודעו לנוכחים, ליצור אצל בוחרים את הרושם שכך מקובל לנהוג באותה קלפי. הרושם מתחזק כאשר המעשה נעשה בגלוי, כאשר המעורב בו הוא בעל תפקיד, או כאשר נציגי הקלפי אינם מונעים אותו וההצבעה נמשכת כסדרה.

95. מכאן גם הפגיעה האפשרית בחופש הבחירה של בוחרים נוספים. בוחר שנחשף לכניסת אדם נוסף לפרגוד עשוי להבין כי גם בשעת הצבעתו לא יוכל להסתמך על כך שיהיה לבדו בתא. בוחר המקבל מסדרן פתק של רשימה מסוימת לעיני הנוכחים, בסמוך לכניסתו להצביע, עשוי לחוש מחויב להשתמש בו משום שאחרים ראו איזה פתק נמסר לו. בוחר שנודע לו כי אחרים מצלמים את פתקי ההצבעה עשוי להבין שגם ממנו מצופה להציג ראיה לבחירתו, ולחשוש שהימנעות מתיעוד תתפרש כסטייה מן הבחירה המצופה ממנו. (והשוו גם לפרשת בית שמש).

96. **במובן זה, האירועים המתועדים בתצהירים הם קצה הקרחון.** תצהיר המתאר כניסה אחת אל מאחורי הפרגוד מתעד את ההפרה באותה הצבעה. אין בו מניין של הבוחרים שראו את הכניסה או שמעו עליה, הסיקו שכך מקובל לנהוג בקלפי ונכנסו להצביע מתוך חשש שגם בחירתם תהיה חשופה לעיני אחרים. כך גם תצהיר המתאר צילום של פתק הצבעה בידי בוחר, מתעד אך ורק את הצילום שנודע למצהיר ונקלט במישרין על ידו, אך אינו מלמד כמה בוחרים נוספים, בעקבות מה שראו או שמעו, חשו מחויבים לצלם את הפתק שלהם או חששו שהימנעות מצילום תתפרש כאילו הצביעו בניגוד למצופה מהם. לכך מצטרפת מגבלה נוספת. חלק מן המעשים התרחשו מאחורי הפרגוד, ולכן אין במניין הדיווחים כדי ללמד כמה מקרים נוספים התרחשו מחוץ לעיני העדים. ספירת התצהירים משקפת את מספר ההפרות שנחשפו. את השלכותיהן על יתר הבוחרים בקלפי יש להעריך בדרך של אומדנה, על יסוד נסיבות האירועים שתועדו.

97. ביחס לצילומים, כפי שתואר לעיל, דבריה של כב' השופטת ברק ארז בעניין רסלר מחדדים את מגבלות התיעוד שבידי המערערת. השופטת עמדה על כך שעצם הכנסת טלפון נייד לתא ההצבעה יוצרת "פוטנציאל ממשי להפרת החשאיות", שכן אין אפשרות לפקח על השימוש בו מאחורי הפרגוד. הקושי לדעת מה נעשה בתא ממחיש מדוע מניין הצילומים שהתגלו נותן תמונה חלקית של הנעשה בקלפי.

98. כאשר הפגם דבק בתנאי ההצבעה בקלפי, גריעת הקול המזוהה מותירה את הפגם על כנו. גריעה זו מוציאה מן המניין את קולו של הבוחר שההפרה בעניינו תועדה, ומותירה בו את קולותיהם של בוחרים נוספים שבחירתם עשויה להיות מושפעת ממה שראו או שמעו בקלפי. ספירת הפתקים יכולה לקבוע כמה קולות ניתנו לכל רשימה. אין בכוחה ללמד כמה בוחרים הושפעו, במישרין או בעקיפין, מהפרת חשאיותה של הצבעה אחרת, או כיצד היו מצביעים אילו יכלו לסמוך על כך שבחירתם תישאר חסויה. משעה שהפגיעה התפשטה לתנאי ההצבעה בקלפי, תיקונה מחייב לקיים בה הצבעה חוזרת בתנאים המבטיחים בחירה חופשית וחשאית.

99. **חשוב לציין את המובן מאליו.** ביטול ההצבעה בקלפי ועריכתה מחדש משיבים את ההכרעה לידי בוחריה. הצבעה חוזרת מאפשרת לכל בוחר לממש מחדש את זכות הבחירה לפי צו מצפונו, בתנאים תקינים המבטיחים את חשאיות הצבעתו ואת חירותו מלחץ ומהשפעה בלתי הוגנת. בכך מבטיח הסעד כי תוצאות ההצבעה ישקפו את רצונם החופשי של הבוחרים.

100. בעניינו, התשתית הראייתית שהציגה המערערת מלמדת על הפרות חמורות של עקרון חשאיות ההצבעה ב-53 קלפיות שונות, הפרוסות על פני 23 יישובים. בקלפיות אלה תועדו בתצהירים מעשים הפוגעים בליבת ההגנה על חופש הבחירה, ובהם כניסת גורמים בלתי מורשים אל מאחורי הפרגוד, צילום פתקי הצבעה וחשיפתם לעיני כל והתערבויות פסולות באקט ההצבעה. כפי שהובהר לעיל, השלכותיהן של הפרות אלה אינן מתמצות בקולות שנפגמו במישרין בשל הליקוי, אלא הן פוגמות בתנאי ההצבעה ובחופש הבחירה של שאר הבוחרים באותן קלפיות. על רקע זה, המערערת תטען כי יש להורות על ביטול ההצבעה ב-53 הקלפיות בהן תועדו הפרות של חשאיות ההצבעה, כמפורט להלן:

1. אבו סנאן – קלפי מס' 2;

2. אום אל פאחם - קלפי 33 ;
3. בועיינה נוגידאת - קלפי מס' 6 ;
4. ביר אל מכסור - קלפיות מס' 5, 8 ;
5. גדיידה מכר - קלפי מס' 3 ;
6. גת - קלפי מס' 4 ;
7. זרזיר - קלפי מס' 9 ;
8. טייבה - קלפי מס' 20 ;
9. טמרה - קלפיות מס' 1, 3, 5, 10, 20, 28, 37 ;
10. כפר יאסיף - קלפי מס' 13, ;
11. כפר כנא - קלפיות מס' 14, 23, 24 ;
12. כפר קאסם - קלפיות מס' 2, 5, 15 ;
13. לקיה - קלפי מס' 15 ;
14. מזרעה - קלפי מס' 5 ;
15. מעלה עירון כולל מעלה עירון מושרייפה - קלפי מס' 7 ;
16. משהד - קלפיות מס' 5, 8 ;
17. נצרת - קלפיות מס' 24, 31, 35.3, 45, 47, 59.2, 67, 76, 82, 86, 90 ;
18. סחנין - קלפי מס' 3 ;
19. עין מאהל - קלפיות מס' 4, 11, 12 ;
20. רהט - קלפיות מס' 16.3, 26, 34, 70 ;
21. ריינה - קלפיות מס' 7, 15, 16, 17 ;
22. שייח דנון - קלפי מס' 2 ;
23. תל שבע - קלפי מס' 5.3.

- העתק התצהירים וכן הערות בפרוטוקולים של ועדות קלפי **<u>מצ"ב כנספח 7.</u>**

ד. <u>הוכחת הליקויים והשפעתם על תוצאות הבחירות</u>

ד.1. <u>התשתית העובדתית שבבסיס הוכחת הליקויים</u>

101. ביחס למידת ההוכחה הנדרשת לצורך ביסוס טענה לליקוי בחירות, נקבע בפסיקת בתי המשפט כי זו מושפעת ממהות הליקוי המדובר, וככלל, מדובר בנטל הוכחה המצוי בטווח שבין מאזן ההסתברויות הנהוג במשפט האזרחי לבין רף ההוכחה של מעבר לכל ספק סביר הנהוג במשפט הפלילי [עניין **הלוי**, עמ' 10; בר"מ 3235/09 **עמאש נ' מנהל הבחירות למועצה המקומית ג'סר אלזרקא**, 1.3.2011]. הוכחה כאמור תיעשה על בסיס תצהירים וחומרים כתובים העומדים בדרישת מבחן הראיה המנהלית, אף כאשר עסקינן בטענות פליליות, שאז אפילו ניתן להסתמך על ראיה שאינה קבילה בהליכים פליליים או אזרחיים, וכן על ממצאים של חקירה משטרתית שלא גובשו לכדי כתב אישום [עניין **הלוי**, פרשת **בית שמש**; וגם שם התבסס ערעור היועץ המשפטי לממשלה בעמ"נ 54396-11-13, בין היתר, על חומרי חקירה משטרתית, על תצהירים של משקיפים ובעלי תפקידים בוועדות קלפי ועל תצהירים של בוחרים אשר גילו כי נרשם שכבר הצביעו, אף שלטענתם טרם עשו כן. בית המשפט העליון אישר את המתכונת הדיונית שבה נבחנה התשתית הראייתית, והותיר על כנה את ההכרעה שניתנה על יסוד החומר שהוצג]. בהקשר זה.

102. ראיה מינהלית אינה חייבת להיות ראיה קבילה, אלא פריטי מידע שונים ומגוונים יכולים לשמש כראיה מינהלית (ובכלל זה מידע מודיעיני, חומרי חקירה בתיקים פתוחים וסגורים ומידע רלבנטי נוסף, השווה, למשל, עע"מ 3792/14 **רופל נ' המשרד לבטחון פנים** (פורסם בנבו, 23.3.2015)

103. בהתאם, נקבע כי ראיה מנהלית היא כל חומר אשר "כל אדם סביר היה רואה... [אותו] כבעל ערך הוכחתי והיה סומך... [עליו]" (דברי הנשיא אגרנט בבג"ץ 442/71 **לנסקי נ' שר הפנים**, פ"ד כו(2) 337, 357 (1972). מקובל כי ראיות מנהליות הן ראיות "שרשות סבירה הייתה סומכת עליהם לצורך קבלת ההחלטה (ראה בג"ץ 987/94 **יורונט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת**, פ"ד מח(5) 412, 425-424 (1994).

104. הראיות שהובאו בערעור הן בעלות ערך הוכחתי ראוי ומספיק בנסיבות העניין; הן אינן ברמת שכנוע של מעבר לספק סביר - ואינן צריכות להיות כאלה. מנגד, ערכן ההוכחתי מלמד כי אינן בדותות בעלמא, כאלה שהן בגדר "שמועה פורחת" (השווה בג"ץ 1/49 בזירנו נ' שר המשטרה, פ"ד ב 80, 84 (1949).

105. **למעשה, התשתית הראייתית שהציגה המערערת עולה, למעלה מן הצורך, על הרף הנדרש לצורך הסתמכות על ראיות מינהליות**. אין מדובר בדיווחים אנונימיים או בעדויות שמיעה שנאספו בדיעבד, כי אם בלמעלה מאלף דיווחים שנמסרו ע"י אזרחים ביום הבחירות עצמו, בזמן אמת ובסמוך להתרחשות האירועים, ואשר הועברו ישירות לוועדת הבחירות המרכזית. הדיווחים מתייחסים להתרחשויות קונקרטיות בקלפיות מזוהות, תוך פירוט האירועים והליקויים שעליהם דיווחו האזרחים.

106. הדיווחים הוגשו כתלונות מקוונות לוועדת הבחירות המרכזית ביום הבחירות עצמו, בסמוך להתרחשות האירועים, תוך זיהוי הקלפיות ופירוט הליקויים שנצפו. דיווחים אלה נתמכים בתצהירים חתומים ומאומתים המתייחסים להפרות הנוגעות להמרצת בוחרים ב-95 קלפיות ולהפרות של חשאיות ההצבעה ב-53 קלפיות נוספות, של מוסרי הדיווחים עצמם, ומעמידים לפני בית המשפט תשתית ראייתית ישירה, מתועדת ומבוססת להוכחת הליקויים הנטענים. **כל אחד מן המדווחים מסר תצהיר חתום ומאומת**, המוגש כעת לתמיכה בערעור הבחירות, לאחר שהוזהר בדבר חובתו להצהיר אמת והעונשים הצפויים לו אם לא יעשה כן. לפיכך, אין לפנינו טענות שמקורן אינו ידוע או דיווחים שלא ניתן להתחקות אחר מוסריהם, כי אם דיווחים שנמסרו בזמן אמת לוועדת הבחירות המרכזית, ואשר תוכנם נתמך כעת בתצהירים של מוסרי הדיווחים עצמם.

107. **צירופם של שני נדבכים אלה - דיווח ישיר לוועדת הבחירות המרכזית ביום הבחירות ותצהיר חתום ומאומת של המדווח**, מעניק לתשתית הראייתית בענייננו משקל ממשי. משעה שבפרשת **בית שמש** הוכרה האפשרות להסתמך אף על חומרי חקירה משטרתית ועל ראיות מינהליות שאינן קבילות לפי דיני הראיות הרגילים, קל וחומר שיש להידרש לדיווחים מזוהים שנמסרו בזמן אמת לוועדת הבחירות המרכזית ונתמכו לאחר מכן בתצהירים חתומים ומאומתים של המדווחים עצמם. לפיכך, המערערת תטען כי התשתית שהציגה אינה מסתפקת ברף הראיות המנהליות שנדון בפרשת **בית שמש**, כי אם כוללת נדבך ראייתי נוסף ומשמעותי, המעמיד בסיס ממשי לבירור הליקויים הנטענים בערעור.

108. **את התשתית הראייתית יש לבחון במלוא היקפה ובמשקלם המצטבר של מאות הדיווחים והתצהירים**. היקפם הנרחב של הדיווחים, פיזורם בין קלפיות שונות והדמיון המובהק בין דפוסי ההפרות המתוארים בהם מציגים תמונה כוללת של ליקויים חוזרים בהליך הבחירות. דיווחים עצמאיים שנמסרו בידי אנשים שונים, בקלפיות שונות, ומתארים הפרות בעלות מאפיינים דומים, מחזקים זה את זה ומבססים את הטענה כי מדובר בתופעה רחבה החורגת מגדרם של אירועים נקודתיים. **בחינת כל דיווח במנותק מיתר הראיות תחטיא את משמעותה של התשתית הראייתית בכללותה ואת חומרת התמונה העולה ממנה.**

109. לצד התשתית הראייתית, הטענות והליקויים המפורטים בערעור זה, יודגש כי החקירה בעניין החשדות החמורים להשפעה פסולה על הבחירות, לרבות באמצעות מימון זר מצד גורמי חוץ, אשר בעניינם הורה כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית ביום 28.10.2026 על נקיטת פעולות חקירה בידי משטרת ישראל ושירות הביטחון הכללי, עודנה מתנהלת. המערערת ממתינה לקבלת ממצאי חקירות המשטרה והשב"כ, אשר טרם הועמדו לרשותה, ואשר עשויים לשפוך אור על היקפם וחומרתם של המעשים הפסולים, לחשוף ליקויים נוספים והשפעות פסולות נוספות על הליך הבחירות, **העשויים אף הם להשפיע על תוצאות הבחירות, בנוסף לטענות ולליקויים שעליהם מבוסס ערעור זה.**

ד.2. <u>השפעת הליקויים על תוצאות הבחירות</u>

110. התנאי הנוסף להתערבות בתוצאות הבחירות הוא הוכחת קשר סיבתי בין הליקויים שנפלו בהליך הבחירות לבין תוצאותיהן. משמעות הדבר היא כי יש להוכיח **שאלמלא הליקויים תוצאות הבחירות עשויות היו להיות שונות.**

111. בעניין **רסלר**, שירטט כב' המשנה לנשיא נ' סולברג את המבחן ההסתברותי ואת דרך הוכחת הקשר הסיבתי שבין הליקוי בהליך הבחירה והשפעת אותו הליקוי על תוצאות הבחירות, כלשונו דלקמן:

> **"בניסיון לצקת תוכן לשאלת הקשר הסיבתי בין הפגם שנפל בהצבעה לבין השפעתו על תוצאות הבחירות, עמדה הפסיקה על 4 דרגות הסתברות אפשריות: (1) "ודאות מוחלטת" לכך שתוצאת ההצבעה עשויה להשתנות בהצבעה חוזרת; (2) "הסתברות" לשינוי התוצאות בהצבעה חוזרת, הגבוהה יותר מהסיכוי לכך שלא יחול שינוי בתוצאות; (3) "אפשרות" לשינוי בתוצאות, שקשה או שלא ניתן להעריך את סיכוייו; ו-(4) "אפשרות רחוקה" של שינוי בתוצאות, כלומר שההסתברות שיחול שינוי – נמוכה. נקבע, כי במקרים הבאים בגדרה של הקטגוריה הרביעית, רשאי בית המשפט, בנסיבות מסוימות, שלא לבטל את הבחירות; אחרת, חזקה על הפגם שנפל בבחירות, כי עשוי היה להשפיע על תוצאותיהן, ומשכך יש להורות על ביטולן (ע"א 1863/90 רביץ נ' דיין, פ"ד מה(2) 309, 319-320 (1991); ע"א 275/10 מורביה נ' שלמה, פסקה 15 [נבו] (16.3.2010) (להלן: עניין מורביה))."**

כלומר, על פי ניתוחו של כב' המשנה לנשיא בעניין **רסלר** שלעיל, רק כאשר הוכחה "אפשרות רחוקה" ונדמה כי ישנה הסתברות נמוכה בלבד של שינוי בתוצאות, רשאי בית המשפט שלא לבטל את הבחירות, אחרת כדברי כב' המשנה לנשיא - "**חזקה על הפגם שנפל בבחירות, כי עשוי היה להשפיע על תוצאותיהן, ומשכך יש להורות על ביטולן**".

112. קודם לכן, בעניין **בן שלוש** הבהיר בית המשפט העליון כי הוכחת השפעתם האפשרית של הליקויים מחייבת בחינה מספרית של היקפם ביחס לתוצאות הבחירות, עד כמה שניתן לקבוע במדויק את מספר הקולות שהושפעו מן הליקוי. אולם כאשר טיבו של הליקוי מקשה על קביעה של השפעתו במדויק, ניתן להעריך את היקפה בדרך של אומדן או הערכה "כתלות בטיב הליקוי ויתר נסיבות העניין" (ר' גם עניין **רסלר** פסקאות 35 - 36 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיא סולברג וכן ע"א 4071/16 **בכר נ' יריב** (20.2.2017), פסקאות 19 - 21).

113. לפיכך, ההכרעה בשאלת ההשפעה מחייבת לבחון את היקף הקולות שעשויים היו להיות מושפעים מן הליקויים ואת משמעותם ביחס לפערים המספריים הרלוונטיים לתוצאות הבחירות. בהקשר הנדון, יש לבחון את מספר הקולות שעשויים היו להיות מושפעים מן הליקוי ביחס למספר הקולות הדרוש לשינוי חלוקת המנדטים בין הרשימות, תוך מתן משקל להשפעתם המצטברת של הליקויים שהוכחו (פסקה 32 לפסק הדין בבג"ץ 2162/20 **ח"כ אופיר כץ נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23** (פורסם בנבו, ניתן ביום 2.4.2020)).

114. בהקשר זה, בפרשת בית שמש הבהיר בית המשפט המחוזי כי השפעת היקפו של ליקוי בהליך הבחירות תיבחן על יסוד מכלול התשתית הראייתית, וכי ניתן להוכיח את היקפה של תופעה פסולה אף כאשר מספר המקרים שתועדו באופן פרטני קטן במידה ניכרת מהיקפה הכולל. באותו עניין, אף שמתוך 161 תעודות הזהות שנתפסו בפשיטה המשטרתית רק 36 שימשו להצבעה עד למועד התפיסה, קבע בית המשפט, כי אף על פי שהפער בין המועמדים עמד על 956 קולות, על יסוד המארג הראייתי המצטבר וההכרעה כי היקף התופעה היה רחב הרבה יותר, קיימת אפשרות ממשית המבססת עילת ביטול הבחירות. באותו עניין קיבל בית המשפט את הוכחתה של תופעה שיטתית ומאורגנת של הצבעות פסולות בהיקף הנע סביב 1,000 ואף 1,400 קולות, אשר עלולה הייתה להשפיע על תוצאות הבחירות, והדגיש, כי התמקדות רק במקרים שבהם נתפסו תעודות הזהות ובהצבעות הפסולות שתועדו באופן פרטני "**מחטיאה - בנסיבות המקרה - את העיקר הן במישור העובדתי והן במישור הנורמטיבי**" (פסקה 111 לפסק הדין).

115. קביעה זו משקפת את העיקרון שלפיו היקפה של תופעה פסולה עשוי להילמד ממכלול הראיות הנסיבתיות והישירות, ובכלל זה שיטת הפעולה, מידת הארגון והתיאום, היקף ההתארגנות, אוכלוסיית היעד והנתונים המלמדים על פעילות רחבה מזו שנחשפה במישרין. בהתאם לכך, המקרים שתועדו עשויים לשמש קצה הקרחון של תופעה רחבה יותר, אשר את היקפה ניתן להוכיח באמצעות הסקת מסקנות מבוססת מן המארג הראייתי בכללותו.

116. **הדברים מקבלים משנה חשיבות בענייננו**. מאות הדיווחים והתצהירים שהציגה המערערת מתעדים ליקויים שהתגלו בקלפיות שונות במהלך יום הבחירות. ברור מכאן שהמקרים המתועדים משקפים תופעה רחבה יותר, אשר היקפה אינו מתמצה במספר האירועים שנחשפו, שהם כשלעצמם הצטברו להיקף ניכר של אירועים. בהתאם, היקף התופעה והשלכתה האפשרית על תוצאות הבחירות צריכים להיקבע על יסוד התמונה הראייתית הכוללת, ולא על פי מניין המקרים שנתפסו או תועדו בלבד.

ה. <u>זיהום חמור של הליך הבחירות כעילה למתן הסעד המבוקש בערעור</u>

117. **לחלופין, ואף אם ייקבע כי לא הוכחה השפעתם האפשרית של הליקויים על תוצאות הבחירות, תטען המערערת כי הליך הבחירות זוהם באופן כה חמור ומקיף, עד כי עצם הפגיעה בטוהר ההליך מצדיקה את הושטת הסעד המבוקש בערעור.**

118. חומרתם של הליקויים, היקפם הנרחב ופגיעתם המצטברת בעקרונות היסוד של הבחירות מחייבים בחינה של תקינות ההליך בכללותו, גם במנותק מן האפשרות לכמת את השפעת ההפרות על חלוקת המנדטים.

119. בפרשת **בית שמש** נדרש בית המשפט המחוזי במפורש לשאלה זו, במסגרת פרק שכותרתו "ביטול בחירות: האומנם רק כאשר הליקוי עלול לשנות את תוצאת הבחירות?". לאחר שקבע כי הליקויים שהוכחו באותו עניין היו עשויים להשפיע על תוצאות הבחירות, הוסיף בית המשפט ובחן, מעבר לנדרש להכרעתו, את האפשרות להורות על ביטול בחירות בשל פגיעה חמורה ויסודית בתקינות ההליך, גם במקרים שבהם לא הוכחה השפעה על התוצאה המספרית (פרשת **בית שמש**, פסקאות 125-118).

120. פגיעה כאמור עשויה להתבטא בערעור ממשי של מראית ההגינות ושל אמון הציבור בבחירות, בהפרות שיטתיות ונרחבות או במעשי מרמה חמורים, **אשר המקרים שנחשפו מהם מהווים "קצה הקרחון" של תופעה רחבה יותר**. בנסיבות אלה, גם כאשר היקפם המדויק של הליקויים נותר בלתי ידוע, מכלול הראיות עשוי לבסס מסקנה כי ההליך כולו נפגע וכי התוצאה שהתקבלה במסגרתו ראויה לבחינה מחודשת (פרשת **בית שמש**, פסקאות 126-125).

121. **בפסקה 127 לפסק הדין עמד בית המשפט גם על ההבחנה הלשונית שבין הדרישה כי הליקוי היה עשוי "להשפיע" על תוצאות הבחירות לבין הדרישה כי היה עשוי "לשנות" אותן**. הבחנה זו מקבלת משנה תוקף לנוכח הוראה דומה של סעיף 86(א) לחוק הבחירות, המתנה את הגשת הערעור בכך שהליקוי הנטען "עשוי היה **להשפיע** על תוצאות הבחירות".

122. המערערת תטען כי עניינו מציג מקרה חריג וחמור המצדיק את יישומם של עקרונות אלה. התצהירים והדיווחים שהוגשו במסגרת הערעור מתארים שורה נרחבת של ליקויים הנוגעים לליבת הליך הבחירות, ובהם פגמים בזיהוי מצביעים, כניסת גורמים בלתי מורשים אל מאחורי הפרגוד, התערבות בהצבעתם של בוחרים, ופגיעות אחרות בחשאיות ההצבעה. **הצטברותם של פגמים מוכחים אלה בחשאיות מצביעה על פגיעה במנגנוני ההגנה שנועדו להבטיח כי כל קול יינתן כדין, לאחר זיהויו של הבוחר ומתוך בחירה חופשית ועצמאית.**

123. לכך מצטרפת **פגיעה בעלת חומרה מיוחדת בעקרון השוויון בין הרשימות המתמודדות בבחירות בשל קיומה של המרצה אסורה.** המערערת הציגה 267 דיווחים בזמן אמת בדבר איסוף ותיעוד שיטתיים של מידע מתוך הקלפיות על השתתפות בוחרים בהצבעה, בניגוד לאיסורים שנקבעו בהחלטות בית המשפט העליון קודם ליום הבחירות. בעוד שנציגי המערערת פעלו בהתאם לאיסורים אלה ונמנעו משימוש במערכת, מתארים הדיווחים שימוש באמצעים האסורים בידי גורמים אחרים. פעילות כזו העניקה יתרון בלתי הוגן לרשימות שהסתייעו במידע שנאסר על כלל המתמודדים לקבלו ולהעבירו למטותיהם. בכך נפגעים תנאי התחרות השוויוניים, והופר האיזון שאותו ביקשו הוראות הדין וההכרעות השיפוטיות להבטיח. במקביל, איסוף המידע מתוך הקלפיות והשימוש בו לצורכי המרצת בוחרים פגעו גם בפרטיות הבוחרים ובחופש הבחירה שלהם, בהתאם לטיב המידע שנאסף ולאופן השימוש בו.

124. מכלול הליקויים המתואר בערעור מוכיח את אי תקינות הליך הבחירות. הפגיעה שהוכחה כאן משתרעת על שלבים שונים של ההצבעה: זיהוי הבוחר, מימוש זכות ההצבעה, שמירת החשאיות, הגנה מפני השפעה פסולה ושמירה על שוויון ההזדמנויות בין הרשימות.

125. **לפיכך, ולחלופין לטענה כי הוכח פוטנציאל השפעתם של הליקויים על תוצאות הבחירות, תבקש המערערת מבית המשפט להכיר בחומרתו החריגה של הזיהום שנפל בהליך כעילה המצדיקה את הושטת הסעד המבוקש בערעור. כאן, תבקש המערערת ליישם את הפסיקה שניתנה בפרשת בית שמש בדבר מתן משקל מוגבר לחומרת הפגיעה בטוהר הבחירות ולהיקפה, תוך גמישות ראייתית בהערכת היקף הליקויים והסתברות השפעתם.**

126. לאור כל האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל את הערעור ולהושיט למערערת את הסעדים המבוקשים בו.

עו"ד אילן בומבך
משרד עורכי דין אילן בומבך ושות'
ב"כ המערערת